

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANTALYA MURATPAŞA BELEDİYESİ

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	11
7. DENETİM BULGULARI	11
8. EKLER	65

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	3
Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu	4
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri	5
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	6
Tablo 8: Hatalı Amortismanlar Tablosu	12
Tablo 9: Başkan Yardımcılığından Müdürlük Kadrosuna Yapılan Atamalar	43
Tablo 10: Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü ile Yapılan Alımlarda Ödenek Sınırı Aşımı	49
Tablo 11: 2024 Yılı Personel Giderlerine İlişkin Yasal Sınır Hesaplaması	60

KISALTMALAR

AATUHK	: Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun
AŞ	: Anonim Şirket
İŞKUR	: Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü
KDV	: Katma Değer Vergisi
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
PTT	: Posta ve Telgraf Teşkilatı AŞ
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
TL	: Türk Lirası
TÜFE	: Tüketici Fiyat Endeksi
VUK	: Vergi Usul Kanunu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Maddi Duran Varlıkların Amortisman İşlemlerinde Hatalar Bulunması
2. Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması
3. Ekonomik Değer Taşıyan Bazı Bilgisayar Yazılımları ve Lisansların Haklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi
4. Kesinleşmiş Mahkeme İlamlarına İlişkin Ödenecek Tazminatlar ve Yargılama Giderlerinin Muhasebeleştirilmemesi
5. Kredi Faizlerinin Tahakkuk Etmeden Giderleştirilmesi

B. Diğer Bulgular

1. Kamu Alacağı Kapsamındaki Kurum Gelirlerine İlişkin Takip ve Tahsilat Süreçlerinin Etkin Olarak İşletilmemesi
2. Kamulaştırılan Yerlerle İlgili Emlak Vergisinin Tapu Müdürlüğü Nezinde Takibinin Yapılmaması
3. Seracılık Faaliyeti Yürüten İş Yerleri İçin Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi
4. Belediye Gelir Kalemlerinden Bazılarına İlişkin Tahsilat Tahakkuk Oranlarının Düşük Olması
5. Sayıştay İlamlarının Yerine Getirilmemesi
6. Belediye Alacaklarının Zamanaşımına Uğratılması
7. İlanen Tebliğe İlişkin Hatalı Uygulamalar Bulunması
8. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunan İşyerlerinin Bulunması
9. Ambalaj ve Tekstil Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi İmtiyaz Hakkının İhalesiz Olarak Devredilmesi
10. Belediye Sınırları İçerisinde Yıkım Kararı Alınıp Yıkılamayan Ruhsatsız veya Ruhsat Eklerine Aykırı Yapıların Bulunması

11. Belediyenin Gecekondu Kanunu'nda Sayılan Görevlerini Yerine Getirmemesi
12. Belediye Adına Tescil Edilmiş Taşıtlar ile Belediyenin Envanter Kayıtlarında Yer Alan Taşıtlar Arasında Uyumsuzluk Olması
13. Taşınır Kayıt ve İşlemlerinde Hatalı Uygulamaların Olması
14. Belediye Başkan Yardımcılığından Müdür Kadrosuna Atama Usulünün Mutad Hale Gelmesi
15. Vekâleten Görevlendirmenin Genel ve Sürekli Bir Personel Atama Yöntemi Olarak Kullanılması
16. Belediyenin Personel Şirketinin Vadesi Geçmiş Vergi Borcu Olmasına Rağmen Şirkete Yapılan Ödemelerden Kesinti Yapılmaması
17. Kanun Gereğince Kadınlar ve Çocuklar İçin Açılması Zorunlu Konukevlerinin Açılmaması
18. Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal Alımlarında, Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması
19. Finansal Kiralama İşleminin İhalesiz Yapılması
20. Derneklere ve Vakıflara Taşınmaz Tahsis Edilmesi ve Bu Taşınmazlara Ait Elektrik ve Su Faturalarının Belediye Bütçesinden Karşılanması
21. Belediyeye Ait Taşınmazların İşletme Haklarının Cüz'i Bir Bedel Karşılığında Spor Kulübüne Devredilmesi
22. Ön Ödeme İşlemlerinde Mevzuat Hükümlerine Uyulmaması
23. Bankalar Aracılığıyla Gerçekleştirilen Tahsilatların Mevzuatta Öngörülen Sürede Hesaba Aktarılmaması
24. Ticari Nitelikli İşlemlerde KDV Hesaplarının Kullanılmaması
25. Şirket Personeli Dahil Personel Giderlerinin Mevzuatta Belirlenen Sınırın Üzerinde Olması
26. Sahipsiz Sokak Hayvanları İçin Barınak Yapılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Mahalli İdareler" başlıklı 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Muratpaşa Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde genel yönetim kapsamında yer almakta olup, faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

5216 sayılı Kanun'un "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir. Sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı, bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Belediye Kanunu'na göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Muratpaşa Belediyesinin karar organı olan Belediye Meclisi, Belediye Başkanı ve 37 meclis üyesinden oluşmaktadır.

5393 sayılı Kanun'un 48'inci maddesine göre belediye teşkilatı norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilkeleri ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Belediyenin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 2 birim belirlenmiştir. Bunlar Hukuk İşleri Müdürlüğü ve Teftiş Kurulu Müdürlüğüdür. Başkana bağlı memurlar arasından atanan 4 başkan yardımcısı, meclis üyeleri arasından atanan 2 başkan yardımcısı görev yapmaktadır. Belediyenin 36 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	773	325
Sözleşmeli Personel	-	-
Kadrolu İşçi	450	8
Geçici İşçi	203	-
Toplam	1426	333
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	2285

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Bütçe türleri ve kapsamı” başlıklı 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri 27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Muratpaşa Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Belediyenin 2024 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda sunulmuştur.

Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Giderin Türü	Bütçe ile Verilen Ödenek (TL)	Bir Önceki Yılda Devreden Ödenek (TL)	Eklenen/ Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Sonraki Yıla Devredilen Ödenek (TL)
Personel Giderleri	348.344.000,00	0,00	6.063.000,00	354.407.000,00	319.096.231,88	35.310.768,12	0,00
Sosyal Güvenlik Kuramlarına Devlet Primi Giderleri	36.837.000,00	0,00	1.405.450,00	38.242.450,00	36.500.140,98	1.742.309,02	0,00
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	2.018.651.000,00	400.000,00	243.861.813,00	2.262.912.813,00	1.995.558.495,32	267.354.317,68	0,00

Faiz Giderleri	105.000.000,00	0,00	(-) 22.348.703,00	82.651.297,00	82.591.436,40	59.860,60	0,00
Cari Transferler	65.618.000,00	0,00	1.173.876,75	66.791.876,75	60.599.430,94	6.192.445,81	0,00
Sermaye Giderleri	427.364.000,00	744.796,00	(-) 436.811,53	427.671.984,47	192.331.797,56	112.604.186,91	122.736.000,00
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	225.000,00	225.000,00	225.000,00	0,00	0,00
Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yedek Ödenek	300.000.000,00	0,00	(-) 229.943.625,22	70.056.374,78	0,00	70.056.374,78	0,00
TOPLAM	3.301.814.000,00	1.144.796,00	0,00	3.302.958.796,00	2.686.902.533,08	493.320.262,92	122.736.000,00

Belediyenin 2024 mali yılı bütçesi ile toplamda 3.302.958.796,00 TL ödenek öngörülmüştür. Yıl içinde 2.686.902.533,08 TL bütçe gideri yapılmış, 493.320.262,92 TL ödenek iptal edilmiş, 122.736.000,00 TL ödenek ise sonraki yıla devredilmiştir.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini * (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01-Vergi Gelirleri	596.653.000,00	510.994.264,90	6.918.502,40	504.075.762,50	84,48
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	264.623.000,00	199.914.744,02	2.898.487,56	197.016.256,46	74,45
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	500.000,00	1.039.510,00	0,00	1.039.510,00	207,90
05- Diğer Gelirler	1.842.038.000,00	1.576.141.688,93	5.920.144,76	1.570.221.544,17	85,24
06-Sermaye Gelirleri	300.000.000,00	11.264.000,00	0,00	11.264.000,00	3,75
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09-Red ve İadeler (-)	2.000.000,00	-	-	-	-
Toplam	3.001.814.000,00	2.299.354.207,85	15.737.134,72	2.283.617.073,13	76,07

(*) Bütçe denkliliği sağlanması amacıyla 300.000.000,00 TL borçlanma öngörülmüştür.

Belediyenin 2024 yılındaki net bütçe geliri, bütçeyle öngörülen gelirin %76,07'si seviyesinde gerçekleşmiştir. Alınan bağış ve yardımlar bütçeyle tahmin edilen tutarın %207,90'ıyla beklenen seviyenin üzerinde; vergi gelirleri %84,48, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri %74,45, diğer gelirler %85,24, sermaye gelirleri ise 3,75'le beklenenin altında gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Toplam Bütçe Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	354.407.000,00	319.096.231,88	90,04
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	38.242.450,00	36.500.140,98	95,44
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	2.262.912.813,00	1.995.558.495,32	88,19
04- Faiz Gideri	82.651.297,00	82.591.436,40	99,83
05- Cari Transferler	66.791.876,75	60.599.430,94	90,73
06- Sermaye Giderleri	427.671.984,47	192.331.797,56	44,97
07- Sermaye Transferleri	225.000,00	225.000,00	100

08- Borç Verme	0,00	0,00	0,00
09- Yedek Ödenekler	300.000.000,00	229.943.625,22	76,65
Toplam (*)	3.302.958.796,00	2.686.902.533,08	81,35

Belediyenin 2024 yılındaki net bütçe giderleri 2.686.902.533,08 TL ile, 3.302.958.796,000 TL'lik toplam bütçe ödeneğinin %81,35'i seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2022 Yılı (TL) (A)	2023 Yılı (TL) (B)	2024 Yılı (TL) (C)	2023-2022 Değişim Oranı (%) [D=(B- A)/A]	2024-2023 Değişim Oranı (%) [E=(C- B)/B]
Vergi Gelirleri	276.721.490,83	414.263.223,65	504.075.762,50	49,7	21,68
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	50.785.587,46	100.605.254,29	197.016.256,46	98,1	95,83
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	2.183.388,84	116.830,31	1.039.510,00	-94,65	789,76
Diğer Gelirler	467.949.962,97	913.127.525,70	1.570.221.544,17	95,13	71,96
Sermaye Gelirleri	100.127.779,12	25.643.996,56	11.264.000,00	-74,39	-56,08
Toplam	897.768.209,22	1.453.756.830,51	2.283.617.073,13	61,93	57,08

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2024 yılında gelirler bir önceki yıla göre 829.860.242,62 TL'lik (%57,08) artış göstermiştir. Bu çerçevede; vergi gelirlerindeki 89.812.538,85 TL (%21,68), teşebbüs ve mülkiyet gelirlerindeki 96.411.002,17 TL (%95,83) alınan bağış ve yardımlardaki 922.679,69 TL (%789,76) ve diğer gelirlerdeki 657.094.018,47 TL (%71,96) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2022 Yılı (TL) (A)	2023 Yılı (TL) (B)	2024 Yılı (TL) (C)	2023-2022 Değişim Oranı (%) [D=(B- A)/A]	2024-2023 Değişim Oranı (%) [E=(C- B)/B]
Personel Giderleri	113.269.618,84	224.911.835,69	319.096.231,88	98,56	41,88
SGK Devlet Prim Giderleri	17.041.601,54	24.466.473,49	36.500.140,98	43,57	49,18
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	492.001.368,59	1.043.359.852,32	1.995.558.495,32	112,06	91,26
Faiz Giderleri	25.747.945,10	32.277.944,94	82.591.436,40	25,36	155,88
Cari Transferler	22.059.093,80	41.625.197,30	60.599.430,94	88,70	45,58
Sermaye Giderleri	121.886.543,78	184.044.282,88	192.331.797,56	51,00	4,50
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	225.000,00	0,00	0,00
Toplam	802.731.171,65	1.550.685.586,62	2.686.902.533,08	93,18	73,27

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2024 yılında 2023 yılına göre 1.136.216.946,46 (%73,27) artmıştır. 2024 yılına ilişkin gider kalemleri incelendiğinde; 2023 yılına göre,

personel giderlerinde 94.184.396,19 TL (%41,88), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinde 12.033.667,49 TL (%49,18), mal alım ve hizmet giderlerinde 952.198.643,00 TL (%91,26), faiz giderlerinde 50.313.491,46 TL (%155,88), cari transferlerde 18.974.233,64 TL (%45,58) ve sermaye giderlerinde 8.287.514,68 TL (%4,50) artış olduğu görülmektedir.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin 2024 yılındaki faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden faaliyet gideri 3.323.057,37 TL, faaliyet geliri 2.420.743.126,72 TL, mali tablonun ait olduğu tarihteki satın alma gücü cinsinden hesaplanması amacıyla yapılan enflasyon düzeltmesinin bakiyesi ise 43.947.818.964,30 TL'dir. Bu kapsamda dönem olumlu faaliyet sonucu 43.045.504.541,65 TL olarak gerçekleşmiştir.

Belediyenin doğrudan ve/veya dolaylı hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Falez Çevre Yönetim Danışmanlığı Turizm İnşaat Sanayi ve Ticaret AŞ	72.000.000,00	72.000.000,00	100,00
2	Aldaş Altyapı Yönetim Danışmanlık Mühendislik Hizmetleri Elektrik Enerjisi Yapı Elemanları Üretimi İnşaat Taahhüt Sanayi ve Ticaret AŞ	33.000.000,00	330.000,00	1,00
3	Antalya Zeytinpark Tarım Ürünleri Sanayi ve Ticaret AŞ	10.000.000,00	1.000.000,00	10,00
4	Antalya Fuarçılık İşletme ve Yatırım AŞ	110.000.000,00	90.080,00	0,0889
5	Adalya Sağlık Eğitim ve Kültür Vakfı İşletmesi (ADASEK)	890,00	500,00	56,17

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Muratpaşa Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, 23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Çerçeve Hesap Planının Genel Yapısı" başlıklı 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına

ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “Mali tabloların hazırlanması” başlıklı 484 ve “Mizan cetveli ve düzenlenecek temel mali tablolar ile diğer mali tablolar” başlıklı 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
 - 1) Bilanço
 - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
 - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
 - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu

- 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
- 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
- 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın “Verilecek defter, mali tablo, belge ve bilgilerin çeşitleri” başlıklı 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Muratpaşa Belediyesinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın “Diğer belgelerin verilme yeri, süresi ve usulleri” başlıklı 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde

zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve Kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve Kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru şekilde belirlemiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma (risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verme) yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak "görevler ayrılığı" ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur. Kamu İdaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Antalya Muratpaşa Belediyesinin 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Maddi Duran Varlıkların Amortisman İşlemlerinde Hatalar Bulunması

Amortisman tabi bazı maddi duran varlıklar için kayıtlı değerinden fazla amortisman ayrıldığı ve Belediyenin varlık hesaplarında kaydı bulunmayan taşınmazlar için de amortisman ayrıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 25 Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubuna ilişkin 187'nci maddesinin (ç) bendinde bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için amortisman

ayrılacağı; bu Yönetmelik kapsamındaki kamu idarelerince muhasebe sistemine dahil edilen maddi duran varlıklardan hangilerinin amortismanına tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin uygulanacak amortisman süreleri, yöntemleri ve oranları ile ilgili olarak Maliye Bakanlığınca belirlenen esas ve usullerin uygulanacağı belirtilmiştir; “Tutulacak Diğer Defterler” başlıklı 18'inci bölümünün 491'inci maddesinde ise Duran Varlıklar Amortisman Defteri, mahalli idareler tarafından tutulacak defterler arasında sayılmıştır.

Maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi için kullanılan 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı da aynı Yönetmelik'in 202'nci ve 203'üncü maddelerinde açıklanmıştır.

Amortisman ve tükenme payı ayrılmasına ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak amortisman ve tükenme payının süreleri, yöntemleri ve oranlarının neler olacağı ise 04.11.2015 tarih ve 29522 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan “Amortisman ve tükenme payları” başlıklı 47 sıra numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği ile belirlenmiş olup Tebliğ'in 9'uncu maddesinde amortismanına tabi her bir varlığın Tebliğ eklerinde (Ek-2) yer alan Duran Varlıklar Amortisman Defterine kaydedileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemeler neticesinde, bazı duran varlıklar için kayıtlı değerlerinden fazla amortisman ayrıldığı ve Belediyenin varlık hesaplarında kaydı bulunmayan “Hastaneler” ve “Ana Okulları” gibi taşınmazlar için de amortisman ayrıldığı tespit edilmiştir. Bu durum, 2024 yılı bilançosunda 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının hatalı bilgi içermesine sebep olmuştur.

Hatalı amortisman uygulamalarına aşağıdaki tabloda ayrıntılarıyla yer verilmiştir:

Tablo 8: Hatalı Amortismanlar Tablosu

Hesap Kodu	Hesap Adı	Varlıkların Toplam Değeri (TL)	Amortismanların Toplam Değeri (TL)	Fark (TL)
251.01.20.01.	Meydanlar	8.726.615,00	16.920.215,00	-8.193.600,00
251.01.20.02.	Parklar ve Yeşil Alanlar	108.973.035,91	43.987.181.072,84	-43.878.208.036,93
251.01.20.05.	Otoparklar	1.451.551,00	591.166.118,52	-589.714.567,52
251.01.20.06.	Pazar Yeri	42.249.208,86	5.666.997.052,46	-5.624.747.843,60
252.01.02.01	Ana Okulları	0	70.200,00	-70.200,00
252.01.03.04	Hastaneler	0	57.883,15	-57.883,15
TOPLAM		161.400.410,77	50.262.392.541,97	-50.100.992.131,20

Kamu İdaresinin cevabında, bulgu konuyla ilgili gerekli çalışmaların yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; duran varlıklara ilişkin olarak ilgili mevzuatları doğrultusunda envanter çalışmalarının yapılması ve amortisman tabi olan varlıklar için amortisman tebliğlerine uygun olarak amortisman ayrılması gerekmektedir.

BULGU 2: Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması

Belediye adına tapuda kayıtlı olan bazı taşınmazların değer tespitinin yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in “Kayıt ve kontrol işlemleri” başlıklı 5'inci maddesinde; taşınmaz kayıt ve kontrol işlemlerinin, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınması olduğu ve kayıtların belgeye dayanmasının esas olduğu hükmü yer almaktadır. Maddenin devamında, hangi değer üzerinden taşınmazların kayda alınacağı belirtilmiştir. Ayrıca tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden veya bu bedel belirlenemiyorsa rayiç değer üzerinden kayda alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Yine aynı Yönetmelik'in “Mevcut taşınmazların kaydına ilişkin işlemler” başlıklı Geçici 1'inci maddesinde; maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazların, bu değerler üzerinden kayıtlara alınmaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden geçici olarak muhasebe kayıtlarına alınacağı, daha sonra ilgili birimince fiili envanter çalışması yapılan taşınmazların muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimine verileceği ve son olarak muhasebe biriminin, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 31.12.2017 tarihi itibarıyla çıkaracağı ve aynı tarihte fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarının yapılacağı düzenlenmiştir.

Taşınmazlar üzerinde yapılan denetimde, Belediye adına tapuda kayıtlı olan 297 adet arsa niteliğindeki taşınmaz ve 64 adet semt spor sahasının değer tespitinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında; tapuda kayıtlı olan ancak değer tespiti yapılmayan duran varlıklarla ilgili olarak çalışma başlatıldığı, 17 adet semt spor sahasının değer tespitinin tamamlandığı ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği ilgili duran varlık hesaplarının güncel değerlerinin mali tablolarda gösterilmesinin sağlanacağı, değer tespiti yapılmayan 297 adet arsa ve 47 adet semt spor sahasının da değer tespitinin en kısa zamanda tamamlanarak mali tablolarda gösterileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Belediye adına tapuda kayıtlı olan ancak değeri hakkında herhangi bir çalışma yapılmamış olan taşınmazların, Yönetmelik hükümlerine uygun olarak değerlerinin belirlenmesi ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği ilgili duran varlık hesaplarının güncel değerlerinin mali tablolarda gösterilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Ekonomik Değer Taşıyan Bazı Bilgisayar Yazılımları ve Lisansların Haklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

Belediyenin maddi olmayan duran varlık niteliğindeki bazı bilgisayar yazılımları ve lisans alımlarının, 260 Haklar Hesabında izlemeyip doğrudan gider kaydedildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 210'uncu maddesinde, 260 Haklar Hesabının bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Adı geçen Yönetmelik'in 214'üncü maddesine göre, hakların maliyet bedellerinin kullanılabilecekleri süre içerisinde yok edilmesini izlemek için 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının kullanılması gerekmektedir. 04.11.2015 tarihli ve 29522 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 47 sıra numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin 6'ncı maddesinde, Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap gruplarında izlenen varlıklar için amortisman oranının %100 olduğu belirtilmiştir. Yani, 260 Haklar Hesabında takip edilen maddi olmayan duran varlıklar için, hesaplara alındığı yıl sonunda %100 oranında amortisman ayrılmalıdır.

Yapılan inceleme sonucunda, 2024 yılında toplam 4.917.132,01 TL maliyet değerindeki bilgisayar yazılımı ve lisans alımlarının, 260 Haklar Hesabına kaydedilmeyip doğrudan 630 Giderler Hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında, konu ile ilgili gerekli düzeltici işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir.

Bu kapsamda, satın alınan yazılım ve lisansların doğrudan giderleştirilmesi sonucunda, dönem sonu bilançosunda 260 Haklar Hesabı ve 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının 4.917.132,01 TL eksik görünmesine sebebiyet verilmiştir.

BULGU 4: Kesinleşmiş Mahkeme İlamlarına İlişkin Ödenecek Tazminatlar ve Yargılama Giderlerinin Muhasebeleştirilmemesi

Kamulaştırmasız el atma davaları sonucunda Belediye tarafından ödenmesine karar verilen tazminat, mahkeme masrafları ve avukatlık vekalet ücretlerinden ilgililerine ödenmeyenlerin, ödenek olmaması nedeniyle muhasebe kayıtlarına alınmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 186 ve 187'nci maddelerinde 25 Maddi Duran Varlıklar hesap grubuna ilişkin düzenleme yapılmıştır. Söz konusu Yönetmelik'in 186'ncı maddesinde, bu hesap grubunun, kurumca, faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen ve tahmini yararlanma süresi bir yıldan fazla olan fiziki varlıklar ile bunlara ilişkin birikmiş amortismanların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 322 Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabına ilişkin 251'inci maddesinde, bu hesabın, mevzuatla yapılması öngörülen bir hizmet ve husus karşılığı olmak üzere gerçekleştiği halde, ödeneği bulunmaması ve benzeri nedenlerle bütçeye gider kaydedilemeyen borçların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 372'nci maddesinde ise, 630 Giderler Hesabının, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenen uluslararası genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre tahakkuk ettirilen her türlü giderin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Söz konusu Yönetmelik hükümleri değerlendirildiğinde; 25 Maddi Duran Varlıklar hesap grubunun kurumca, faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen ve tahmini yararlanma süresi bir yıldan fazla olan fiziki varlıklar ile bunlara ilişkin birikmiş amortismanların izlenmesi için kullanılan hesap grubu olduğu, 630 Giderler Hesabının bütçe ile ilgili olsun veya olmasın Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenen uluslararası genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre tahakkuk ettirilen her türlü giderin izlenmesi için kullanılan ve nakden veya mahsuben ödenen giderlerin kaydedildiği hesap olduğu ve 322 Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabının ise mevzuatla yapılması öngörülen bir hizmet ve husus karşılığı olmak üzere gerçekleştiği halde, ödeneği bulunmaması ve benzeri nedenlerle bütçeye gider kaydedilemeyen borçların izlenmesi için kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede; kamulaştırmasız el atma davaları sonucunda Belediye tarafından ödenmesine karar verilen tazminat tutarlarından, 2024 yıl sonu itibarıyla toplamda 150.871.708,15 TL'sinin ödenmediği ve bu tutarla birlikte söz konusu davalara ilişkin mahkeme

masrafları, faiz ve avukatlık vekalet ücretlerinden ödenmeyenlerin de ödenek olmaması nedeniyle muhasebe kayıtlarına alınmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında, konu ile ilgili gerekli düzeltici işlemlerim yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak; Belediyenin henüz ödeme yapmadığı ve ödenek olmadığı için muhasebeleştirmediği tazminat tutarlarının, Maddi Duran Varlıklar hesap grubunda bulunan ilgili varlık hesaplarına borç, geriye kalan mahkeme masrafları ve avukatlık vekalet ücretinin ise 630 Giderler Hesabına borç ve bunların karşılığında ise 322 Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabına alacak kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Kredi Faizlerinin Tahakkuk Etmeden Giderleştirilmesi

Belediye tarafından kullanılan kredilerin tüm faizlerinin, kredi çekilme anında gider kaydedildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 381 Gider Tahakkukları Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 289'uncu maddesinde, bu hesabın kısa vadeli iç ve dış mali borçlar hesap gruplarında izlenmeyen, tahakkuk etmiş giderlerden kaynaklanan ancak gelecek aylarda ödenebilir duruma gelecek olan borçlar ile uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Yönetmelik'in "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 290'ıncı maddesinde ise; uzun veya kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içinde yer alan, iç ve dış malî borçlara ilişkin olarak ay sonlarında tahakkuk ettirilen ve gelecek aylarda ya da içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemde ödenecek olan işlemiş faiz tutarının 630 Giderler Hesabına borç, 381 Gider Tahakkukları Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Anılan Yönetmelik'in 481 Gider Tahakkukları Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 338'inci maddesinde; bu hesabın uzun vadeli iç ve dış mali borçlar hesap gruplarında izlenmeyen; tahakkuk etmiş giderlerden kaynaklanan ancak içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemden sonraki dönemlerde ödenebilir duruma gelecek olan borçların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir. Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 340'ıncı maddesinde ise; tahakkuk etmiş olmakla birlikte, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemden sonraki dönemlerde ödenebilir duruma gelecek olan giderlerden kaynaklanan borç

tahakkuklarının ay sonlarında 630 Giderler Hesabına borç, 481 Gider Tahakkukları Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Yukarıda anılan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; uzun veya kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içinde yer alan, iç ve dış mali borçlara ilişkin faizler, ay sonlarında tahakkuk ettirilip 630 Giderler Hesabına borç, faizin ödenme vadesine göre ise 381 veya 481 Gider Tahakkukları Hesaplarına alacak kaydedilmelidir. Ancak Belediye tarafından kullanılan banka kredilerinin faizlerinin, ay sonlarında değil de kredi kullanma anında tahakkuk ettirilip gider kaydedildiği, yapılan hatalı işlemler sonucunda 2024 yılı içerisinde gider kaydedilmesi gereken 61.193.127,65 TL faizin önceki yıllarda gider kaydedildiği, 2024 yılı sonrasında gider kaydedilmesi gereken 216.151.919,21 TL faizin ise 2024 yılı içerisinde gider kaydedildiği tespit edilmiştir.

Bu kapsamda, 2024 dönem sonu itibarıyla Belediyenin 630 Giderler Hesabının 154.958.792,56 TL ($216.151.919,21 - 61.193.127,65 = 154.958.792,56$) fazla görünmesine neden olunmuştur.

Kamu İdaresinin cevabında; konu ile ilgili gerekli düzeltici muhasebe kayıtlarının yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak; uzun veya kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içinde yer alan, iç ve dış mali borçlara ilişkin faizlerin ay sonlarında tahakkuk ettirilip 630 Giderler Hesabına borç, faizin ödenme vadesine göre ise 381 veya 481 Gider Tahakkukları Hesaplarına alacak kaydedilmelidir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kamu Alacağı Kapsamındaki Kurum Gelirlerine İlişkin Takip ve Tahsilat Süreçlerinin Etkin Olarak İşletilmemesi

Belediye tarafından amme alacağı kapsamında bulunan bazı gelirlere yönelik tahsilat ve takip işlemlerinin etkin ve zamanında yerine getirilmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Mali hizmetler birimi" başlıklı 60'ıncı maddesinin (e) bendinde de; ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini

tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek mali hizmetler biriminin görevleri arasında sayılmıştır.

Ayrıca mahalli idareler, alacaklarının tarh, tebliğ ve tahakkuk işlemlerini 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK), takip ve tahsil işlemlerini ise 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun (AATUHK) hükümleri doğrultusunda yapmak zorundadır.

AATUHK 1'inci maddesinde, belediyelere ait vergi, resim, harç, ceza tahkik ve takiplerine ait muhakeme masrafı, vergi cezası, para cezası gibi asli, gecikme zammı, faiz gibi fer'i amme alacakları ve aynı idarelerin akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğanlar dışında kalan ve amme hizmetleri tatbikatından mütevellit olan diğer alacakları ile bunların takip masrafları hakkında bu Kanun hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

AATUHK'nin sırasıyla 37, 55, 54, 60, 111, 62, 64, 84, 90, 75, 76, 114 ve 115'inci maddelerinde tahsilata ilişkin olarak idarelerin izlemesi gereken kanuni süreçler anlatılmıştır. Bu maddelerde özetle şu hususlar hüküm altına alınmıştır:

Öncelikle amme borçlusuna bir “*ihbarname*” düzenlenir ve ihbarname tebliğ edildikten sonra 1 ay içinde ödeme yapılması istenir. Buna rağmen ödeme yapılmazsa borçluya 15 gün içinde borçlarını ödemesi veya mal bildiriminde bulunması için bir “*ödeme emri*” düzenlenerek tebliğ edilir. Düzenlenen ödeme emrinde kişiye, borcunu zamanında ödemez veya mal bildiriminde bulunmazsa borcunun cebren tahsil edileceği ve mal bildiriminde bulununcaya kadar 3 ayı geçmemek üzere hapis ile cezalandırılacağı, mal bildirimini gerçeğe aykırı şekilde yaptığı takdirde ise 3 aydan 1 yıla kadar hapis ile cezalandırılacağı bildirilir.

Ödeme emri üzerine hala ödeme yapılmamış ise “*haciz varakası*” düzenlenerek haciz işlemlerine başlanır. Bu kapsamda “*mal varlığı araştırması*” yapılır. Yapılan malvarlığı araştırmaları sonucunda adına trafik veya tapu sicil müdürlüklerinde araç ve/veya taşınmaz varlık tespit edilen yükümlüler hakkında, Kanun'un 84 ve 90'ıncı maddeleri uyarınca “*satış işlemleri*”nin başlatılması zorunludur. Haczedilen menkul malların toplamda 93 gün içinde satış işlemlerinin başlatılması gerekirken, haczedilen gayrimenkullerin satışına başlanabilmesi için satış komisyonunun kurulması ve satış işlemlerinin bu komisyona havale edilmesi Kanun'un emredici hükmüdür.

Ancak yapılan mal varlığı araştırması sonucu, borçlunun mal varlığının olmadığı tespit veya haczedilen malların alacağı karşılayamayacağının kesin olarak anlaşılması halinde

borçlu aciz halinde sayılır. Bu durumda bir “*aciz vesikası*” düzenlenerek borçlunun mali durumunun zamanaşımı süresi içinde devamlı takip edilmesi gerekmektedir.

Yapılan tüm bu işlemler neticesinde hala borçlu borcunu ödemiyor veya borçluya ulaşılamıyorsa artık idarenin yapması gereken, Kanun'un öngördüğü şekilde alacaklı amme idaresinin bulunduğu mahaldeki en büyük mülkiye memuru (illerde vali, ilçelerde kaymakam) tarafından “*Cumhuriyet savcılığına ihbar*” yükümlülüğünü yerine getirmektir.

AATUHK kapsamında takip edilecek olan bütün alacaklar için ödeme emri düzenlemek zorunludur. Aksi takdirde ödeme emri ile istenmeyen ve kesinleşmeyen bir kamu alacağının ilgisinden cebri icra yolu ile tahsili hukuken mümkün olamayacaktır. Ödeme emrinin kesinleşmesi ile cebri icra işlemlerine başlanması için ise haciz varakasının düzenlenmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte Kanun'da öngörülen satış işlemlerine zamanında başlanmaması ve komisyon kurulmaması halinde yapılan hacizler düşecektir. Haczin düşmesi ve zamanında kamu alacağının tahsil edilmemesi halinde ise idari, mali ve cezai yaptırımlar söz konusu olacaktır.

Yapılan incelemelerde, Belediye tarafından sırasıyla yapılması gereken ve yukarıda ayrıntılı olarak belirtilen işlemler arasındaki zaman diliminin çok açıldığı, bazılarının hiç yapılmadığı ve önceki yıllardan devrederek gelen alacaklara ilişkin süreçlerin sağlıklı bir şekilde takip edilmemesi sebebiyle gelir kaybına neden olduğu görülmüştür.

Belediye tarafından tahsil edilmesi gereken belediye alacaklarına ilişkin yukarıda bahsi geçen kanuni süreçlerin yerine getirilmesi için borcunu ödemeyen kişiler hakkında borcun ödenmesi ve yasal işlemlerin başlatılabilmesini teminen “*ödeme emirlerinin*” mali hizmetler birimlerince zamanında düzenlenmediği ve bu borçluların icra bürosuna havale edilmediği görülmüştür.

İnceleme yapılan Belediyede şu ana kadar yapılmış herhangi bir menkul veya gayrimenkul satışına rastlanmamıştır. Yapılan malvarlığı araştırmaları sonucunda adına trafik veya tapu sicil müdürlüklerinde araç/taşınmaz varlık tespit edilen borçlular hakkında herhangi bir satış işlemine başlanmadığı, trafik tecil bürosunda haciz şerhi düzenlenen araçlara ilişkin herhangi bir yakalama işlemi yapılmadığı, haczedilen gayrimenkullerin satış işlemine başlanması için satış komisyonları kurulmadığı görülmüştür.

Yapılan malvarlığı araştırmaları sonucunda adına herhangi bir mal varlığı bulunmayan borçluların sicil dosyalarına aciz belgelerinin düzenlenerek konmadığı, ilgili kanunlarında öngörülen zamanaşımı süreleri içinde kabul edilebilir zamanlarda tekrar mal varlığı araştırmalarının yapılmadığı görülmüştür.

Kamu İdaresinin cevabında; 2025 ve öncesi yıllara ait borcu olan mükelleflere ödeme emirleri ve ceza ihbarnameleri gönderildiği, tebliğ işlemlerinden sonra haciz varakaları düzenlendiği, yasal süreye göre borcunu ödemeyen mükelleflere E-Belediye sistemi üzerinden araçlarına, Web Tapu üzerinden taşınmazlarına haciz şerhleri uygulandığı, borcu yüksek mükelleflere banka aracılığıyla hesaplarına haciz konularak tahsilat işlemlerinin gerçekleştirildiği ifade edilmiştir. Ancak her ne kadar Belediye tarafından bu işlemler yerine getirilse de, belirtilen işlemler arasındaki zaman diliminin çok açıldığı, bazılarının hiç yapılmadığı ve önceki yıllardan devrederek gelen alacaklara ilişkin süreçlerin sağlıklı bir şekilde takip edilmediği tespit edilmiştir.

Bu itibarla, ilgili müdürlükler arasında gerekli koordinasyon sağlanarak hukuki takibat başlatılmayan vadesi geçmiş alacaklar için zamanaşımı süreleri de dikkate alınarak tahsilat ve takip süreçlerinin hızlandırılması gerekmektedir.

BULGU 2: Kamulaştırılan Yerlerle İlgili Emlak Vergisinin Tapu Müdürlüğü Nezdinde Takibinin Yapılmaması

Belediyenin mücavir alan sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırma işlemlerine ilişkin belgelerin Belediye tarafından Tapu Sicil Müdürlüğünden temin edilmediği, bundan dolayı kamulaştırılan taşınmaz için beyan edilen emlak vergisi değeri ile kamulaştırma bedeli arasında fark oluşup oluşmadığının kontrol edilemediği görülmüştür.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun, "Kamulaştırma bedelinin mahkemece tespiti ve taşınmaz malın idare adına tescili" başlıklı 10'uncu maddesinde; tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin söz konusu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisinin aranmayacağı, ancak tapu dairesinin durumu ilgili vergi dairesine bildireceği belirtilmiştir.

Anılan Kanun'un "Vergilendirme" başlıklı 39'uncu maddesinde ise, kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değerinin, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunacağı; emlak vergisi beyannamesinin ek süreye rağmen verilmemiş olması halinde, kesinleşen kamulaştırma bedelinin, kamulaştırmanın

yapıldığı yıla ait vergi değeri yerine geçeceği ve bu değer üzerinden cezalı emlak vergisi tarhiyatının yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun, "Bildirim verme ve süresi" başlıklı 23'üncü maddesinde; Kanun'un 33'üncü maddesinde (8 numaralı fıkra hariç) yazılı vergi değerini tadil eden nedenlerin bulunması halinde (geçici ve daimi muafiyetten faydalanılması hali dahil) taşınmazın bulunduğu yerdeki ilgili belediyeye emlak vergisi bildiriminin verilmesinin zorunluluğu belirtilmiştir. Kanun'un 33'üncü maddesinin altıncı fıkrasında; bir bina veya arazinin taksim veya ifraz edilmesi veya mükellefinin değişmesi vergi değerini tadil eden sebepler arasında sayılmış, "Usul hükümleri" başlıklı 37'inci maddesinde ise; Kanun'da geçen "Vergi Dairesi" tabirinin, belediyeleri ifade edeceği belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un "Ödeme süresi" başlıklı 30'uncu maddesinde; devir ve ferağ yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş emlak vergisinin ödenmesinden devreden ve devralan müteselsilen sorumlu tutulacağı, devralanın mükellefe rücu hakkının saklı olduğu ve tapu daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildireceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; belediyenin mücavir alan sınırları içerisinde Kamulaştırma Kanunu kapsamında bulunan kamulaştırma işlemleri bilgilerinin Tapu Sicil Müdürlüğünden temin edilmediği tespit edilmiştir.

Gayrimenkul mülkiyetinin kamu tüzel kişiliği adına tescil edildiği kamulaştırma işlemlerine ait bilgilerin Belediye tarafından temin edilmemesi sonucunda:

- Kamulaştırılarak kamu tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan gayrimenkule ilişkin daha önceden gelen emlak vergisi borçlarının bulunup bulunmadığı kontrol edilememektedir.
- Bildirim yapılmamış olması nedeniyle beyanname verilmiş olan gayrimenkullerde kamu adına tescil tarihinden sonra tahakkuk yapılmaması gerekirken, eski malik adına tahakkuk yapılmaya devam etme riski bulunmaktadır.

Kamu İdaresinin cevabında; Belediye sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırma işlemlerine ilişkin bilgi ve belgelerin Tapu Sicil Müdürlüğünden istenildiği ve gelecek cevabi yazı doğrultusunda işlem tesis edileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak, kamulaştırılan taşınmazlara ilişkin Tapu Sicil Müdürlüğü ile Belediye arasında gerekli koordinasyon sağlanarak emlak vergisi takibinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 3: Seracılık Faaliyeti Yürüten İş Yerleri İçin Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi

Belediyenin yetki ve sorumluluk alanı içindeki seracılık faaliyetinde bulunan iş yerleri için çevre temizlik vergisi tahakkuk ettirilmediği görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Çevre temizlik vergisi" başlıklı Mükerrer 44'üncü maddesinde; belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, iş yerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin maddede belirtilen tarife göre alınacağı ve büyükşehirlerde %25 artırımlı uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "İş yeri" başlıklı 156'ncı maddesinde; ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyette iş yeri; mağaza, yazıhane, idarehane, muayenehane, imalathane, şube, depo, otel, kahvehane, eğlence ve spor yerleri, tarla, bağ, bahçe, çiftlik, hayvancılık tesisleri, dalyan ve voli mahalleri, madenler, taş ocakları, inşaat şantiyeleri, vapur büfeleri gibi ticari, sınai zirai veya mesleki bir faaliyetin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan yer olarak tanımlanmıştır.

Mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; seraların zirai faaliyet gösteren bir iş yeri olduğu ve bu sebeple iş yerlerinden alınması gereken çevre temizlik vergisinin seracılık faaliyeti gösteren iş yerlerinden de alınması gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede; Belediye sınırları içerisinde faal 621 adet seracılık faaliyeti gösteren iş yerinin bulunduğu ancak bu iş yerlerinin hiçbirine çevre temizlik vergisi tahakkuk ettirilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında; Belediye sınırları içerisinde seracılık faaliyeti gösteren iş yerlerine çevre temizlik vergisi tahakkuk ettirmeye başlandığı ifade edilse de; konuyla ilgili herhangi bir kanıtlayıcı belge sunulmamıştır.

Sonuç olarak, seracılık faaliyeti gösteren iş yerlerine çevre temizlik vergisi tahakkuk ettirilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Belediye Gelir Kalemlerinden Bazılarına İlişkin Tahsilat Tahakkuk Oranlarının Düşük Olması

Belediyenin bazı gelirleri ile idari para cezalarının tahsilinde sorunlar yaşadığı görülmüştür.

Belediye tarafından gelir tahakkukları 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve diğer ikincil mevzuat hükümlerine göre yapılmaktadır. İlçe ve il belediyeleri ayrıca 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu gereği emlak vergisi toplamaya yetkilidir.

Tahsilat/tahakkuk oranı; idarelerce tahakkuk ettirilen gelirlerin ne kadarının tahsil edilip bütçe gelirine dönüştüğünü, dolayısıyla kamu idarelerinin tahsil kabiliyetini ölçen bir göstergedir. Bu oran, idarenin gelir performansına ilişkin bir ölçüt olarak kabul edilmektedir. İdeal olan, tahakkuk etmiş tüm gelirlerin tahsil edilebilmesidir.

Yapılan incelemelerde, 2024 yılında gerçekleşen tahsilat/tahakkuk oranının; mülkiyet üzerinden alınan vergilerde %71,86, dahilde alınan diğer mal ve hizmet vergilerinde %39,40, harçlarda %69,69, kira gelirlerinde %50,27 ve para cezalarında %44,77 olduğu tespit edilmiştir.

Bazı gelir kalemlerinde tahsilat/tahakkuk oranının düşük olmasının sebepleri arasında; belediyelerin kendilerinden kaynaklanan sorunlar ile mevzuattan ve diğer kurumlardan kaynaklanan sorunlar gösterilebilir. Nispeten daha küçük bütçeli belediyelerde etkin bir icra biriminin olmayışı veya icra biriminin hiç olmayışı tahsilat işlemlerinin istenildiği gibi yapılamamasına yol açabilmektedir.

Kamu İdaresinin cevabında; yukarıda belirtilen gelir kalemlerinin tahsilat/tahakkuk oranlarının düşüklük olduğu kabul edilmiş ve gerek personel sayısının yeterli hale getirilmesi gerekse e-haciz ve e-tebligat yöntemlerinin uygulanması gibi tüm araçlar kullanılarak, tahsilat/tahakkuk oranlarının iyileştirilmesinin sağlanacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; ilgili gelir kalemleri itibarıyla tahsilat/tahakkuk oranlarında düşüklük olduğu açıktır. Bu orandaki düşüklük sürdürülebilir bir finansal yapının kurulmasında eksikliğe yol açmaktadır. Finansal olarak daha sağlam bir yapının kurulabilmesi için belediyelerin tahsil kapasitelerini yükseltmeye yönelik olarak personel sayısının yeterli hale getirilmesi, e-haciz ve e-tebligat yönteminin uygulanması gibi tüm araçların kullanılması, kurumlar arası veri

paylaşımının sağlanması ve uygulayıcı personelin etkin eğitimi gibi unsurların bir bütün halinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Sayıştay İlamlarının Yerine Getirilmemesi

2015, 2016, 2019 ve 2024 yıllarında kesinleşen Sayıştay ilamlarıyla tazmin kararı verilen kamu zararlarının, sorumlularından tahsili için gerekli işlemlerin yapılmadığı görülmüştür.

Sayıştay ilamlarının infazını izlemeyen ve gereklerini yerine getirmeyenler hakkında uygulanacak hukuki ve cezai müeyyideler, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun “Kamu idareleri ve görevlilerinin sorumluluğu” başlıklı 9'uncu maddesi ile düzenlenmiştir.

Aynı Kanun'un “İlamların infazı” başlıklı 53'üncü maddesinde ise Sayıştay ilamlarının kesinleştikten sonra doksan gün içerisinde yerine getirileceği, ilam hükümlerinin yerine getirilmesinden ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticilerinin sorumlu olduğu ve ilamlarda gösterilen tazmin miktarının hüküm tarihinden itibaren kanuni faize tabi tutularak, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre tahsil edileceği belirtilmiştir. Benzer hükümler 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Kamu zararı” başlıklı 71'inci maddesine istinaden çıkarılan ve 19.10.2006 tarihli 26324 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 12'nci ve 18'inci maddelerinde de yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere; Sayıştay ilam hükümlerinin kesinleşme tarihinden itibaren doksan gün içerisinde tahsil edilmesinden kamu idarelerinin üst yöneticileri sorumlu bulunmaktadır. Üst yöneticiler bu sorumluluklarını 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre yerine getireceklerdir. Tahsilat aşamasında anaparaya hüküm tarihinden itibaren kanuni faiz de uygulanacaktır.

Yapılan incelemelerde, 2015, 2016, 2019 ve 2024 yıllarında kesinleşen Sayıştay İlamlarından kaynaklanıp halen tahsil edilmemiş bulunan ve 31.12.2024 tarihine kadar işleyen faizler dahil toplam 687.565,12 TL tutarındaki kamu alacağının bulunduğu tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında; 2015 yılında kesinleşen ilama ilişkin tahsilatının daha önceki yıllarda gerçekleştirildiği, 2016, 2019 ve 2024 yılında kesinleşen ilamlara ilişkin tahsilatının sağlanacağı ifade edilmiştir.

Her ne kadar Belediye tarafından 2015 yılında kesinleşen ilama ilişkin tahsilatın gerçekleştirildiği ifade edilse de, 31.12.2024 itibarıyla bu durum ne mali tablolara yansıtılmıştır ne de Sayıştay İlam Takip Sistemi üzerinden bir tahsilat bildirilmiştir.

Sonuç olarak; kesinleşen Sayıştay ilamlarıyla tazmin kararı verilen kamu zararlarının, sorumlularından tahsilinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Belediye Alacaklarının Zamanaşımına Uğratılması

Belediyenin ilan ve reklam vergisi, çevre temizlik vergisi, emlak vergisi gibi vergi alacakları ile idari para cezalarının büyük bir bölümü oluşturan zabıta ve imar para cezalarının içinde yer aldığı alacaklarından 1994-2019 yıllarında tahakkuk edenlere ait toplam 62.707.581,39 TL tutarındaki kısmının zamanaşımına uğratıldığı ve Belediyenin buna sebebiyet veren kişilere bu tutarları rücu etmediği tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun “Belediye başkanının görev ve yetkileri” başlıklı 38'inci maddesinin (f) bendinde, belediye başkanı, belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmekle görevli ve yetkili kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 60'ıncı maddesinin (e) bendinde ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarını takip ve tahsil işlemlerini yürütmek mali hizmetler biriminin görevleri arasında sayılmıştır.

Buna göre belediyelerin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmekle görevli ve yetkili olanlar belediye başkanı ile mali hizmetler birimidir.

Zamanaşımı, bir davanın açılması veya bir hükmün yerine getirilmesi için kanunen belli olan sürelerin geçmesi; alacağın doğumunu takip eden ve kanunla belirlenmiş süre içinde alacaklının alacağını istememesi ya da alacağını tahsil etmek için borçluyu dava etmemesi nedeniyle alacak hakkını isteme ve dava açma hakkının ortadan kalkması şeklinde tanımlanabilir.

Vergi alacaklarına ilişkin zamanaşımı hükümleri özel olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda (VUK) ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'da (AATUHK) düzenlenmiştir. Vergi hukukunda zamanaşımı, sürenin geçmesi nedeniyle vergi alacağının ortadan kalkmasını ifade etmektedir. Bu durum devletin vergi alma yetkisini sınırlandırmakta ve vergi alacağını tahsil etmesini engellemektedir. Vergi alacaklısı olan kamu

idareleri kanunların belirlediği süreler içinde vergiyi tahakkuk ettirmediği ya da tahsil etmediği takdirde, artık bu işlemleri yapma olanağını ve yetkisini kaybetmektedir.

Zamanaşımına uğramış vergi ancak mükellef tarafından rızaen ödenebilir. Böyle bir vergiyi idarenin talep etme yetkisi bulunmamaktadır. Ancak zamanaşımı süresinin kesilmesi veya durması hallerinde ise bu süre ilgisine göre ya yeniden başlamakta ya da kaldığı yerden devam etmektedir. AATUHK' nin tahsilat zamanaşımını düzenleyen 102'nci maddesinde; amme alacağının, vadesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren 5 yıl içinde tahsil edilmezse zamanaşımına uğrayacağı ve zamanaşımından sonra mükellefin rızaen yapacağı ödemelerin kabul olunacağı yönündeki düzenleme de bunu ortaya koymaktadır.

Bununla birlikte 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 98 ve 102'nci maddelerinde yer alan atıflar ile AATUHK' nin 1'inci maddesindeki hükümler çerçevesinde; belediyelerin alacaklarının tarh, tebliğ ve tahakkuk işlemlerini VUK, takip ve tahsil işlemlerini ise AATUHK hükümleri doğrultusunda yapmak zorunda olduğu anlaşılmaktadır.

Kamu alacakları için genel tahsil zamanaşımı süresi 5 yıl olmakla birlikte idari para cezalarında zamanaşımına ilişkin hükümler saklıdır. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun “Yerine getirme zamanaşımı” başlıklı 21'inci maddesinde, idari para cezalarında tutar esas alınarak zamanaşımı süreleri 3, 4, 5 ve 7 yıl olarak belirlenmiştir.

Ancak AATUHK' nin 106'ncı maddesi kapsamında yapılacak takip sonunda tahsili imkansız veya tahsili için yapılacak giderlerin alacaktan fazla bulunduğu anlaşılan ve VUK kapsamına giren amme alacaklarında 10 Türk Lirasına (10 Türk Lirası dahil), diğer amme alacaklarında 20 Türk Lirasına (20 Türk Lirası dahil) kadar olan tutarlar, terkin yetkisini haiz olanlar tarafından tahsil zamanaşımı süresi beklenilmeksizin terkin olunabilecektir.

Ayrıca VUK' un mükerrer 115'inci maddesi kapsamında ikmalen, re ‘sen veya idarece tarh edilen vergi ve bunlara ilişkin cezaların toplam tutarının 2023 yılı için 129 TL, 2024 yılı için 200 TL'yi aşmaması halinde de tahakkukundan vazgeçilebilecektir.

İdari para cezalarının AATUHK kapsamında takip edilen bir amme alacağı olmasından dolayı bu Kanun'un 103 ve 104'üncü maddelerinde düzenlenen tahsil zamanaşımını kesen haller ile tahsil zamanaşımının işlememesi hallerinin ayrıca dikkate alınması gerekmektedir. Bu nedenle, idari para cezalarına ilişkin zamanaşımı sürelerinin kesilmesi veya işlememesine ilişkin hususların tespitinde 5326 sayılı Kanun ile AATUHK hükümlerinin birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir.

Usulüne uygun muhatabına tebliğ edilerek kesinleşen idari para cezalarının, tebliğin kesinleştiği yılı takip eden takvim yılının birinci gününden başlamak üzere, 5326 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinde düzenlenen sürelerde malvarlığı araştırmaları yapıp adına trafik veya tapu sicil müdürlüklerinde araç veya taşınmaz varlık tespit edilen yükümlülerin taşınır varlıkları hakkında satış işlemlerine başlanması, haczedilen gayrimenkullerin satış işlemine başlanması için ise satış komisyonları kurulması gerekmektedir. Ancak usulüne uygun muhatabına tebliğ edilerek kesinleşen idari para cezalarının kanunda belirlenmiş sürelerde tahsil edilmediği veya tahsil edilemeyeceği kesinleşen ve yükümlüsünün yapılan mal varlığı araştırmaları sonucu herhangi bir mal varlığı tespit edilemeyen yükümlüler hakkında aciz vesikası düzenlenmelidir.

Zamanaşımın bir kamu zararı olduğu dikkate alındığında; Anayasa'nın "Kamu hizmeti görevlileriyle ilgili hükümler" bölümünün 129/5 maddesi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Kişisel sorumluluk ve zarar" başlıklı 12'nci maddesi ile "Kişilerin uğradıkları zararlar" başlıklı 13'üncü maddesi, Devlete ve Kişilere Memurlarca Verilen Zararların Nevi ve Miktarlarının Tespiti, Takibi, Amirlerinin Sorumlulukları, Yapılacak Diğer İşlemler Hakkında Yönetmelik'in 9, 10 ve 11'inci maddelerinde sırasıyla yer alan "Amirlerin sorumlulukları", "Zararların takibi ve yapılacak işlemler" ve "İdarenin rücu hakkı" başlıklı maddeleri yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; herhangi bir kamu görevlisinin kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesi esastır. Memurlarca verilen zararların miktarının tespiti ve ilgililerden tahsili konusunda yapılacak işlemlerin zamanında ve eksiksiz yürütülmesinden, zararı veren memurların görevli bulundukları kurum ve kuruluşların o mahaldeki amirleri müteselsilen sorumludurlar.

Zamanaşımına uğratılan alacaklarda ortaya çıkabilecek diğer önemli bir husus ise şudur: Zamanaşımına uğradıktan sonra idarece talep edilecek bu alacaklar, kişiler tarafından dava konusu edilebilecek ancak süresi geçtiği için idare bu davaları büyük olasılıkla kaybedecektir. Dolayısıyla kaybedilen bu davalar ile ilgili olarak İdare bu kez "*vekâlet ücreti*", "*yargılama gideri*", "*harçlar*" ve "*dosyada yapılan diğer masraflar*" gibi kalemleri ayrıca ödemek zorunda kalacaktır. Zamanaşımına uğramış bir borcun eksik borç haline dönüşeceği, dolayısıyla borçlunun sadece kendi isteğiyle borcunu ifa ettiği zaman, borcun tahsil edilebileceği unutulmamalıdır.

Yapılan denetimlerde; Belediyenin mali hizmetler biriminden o idaredaki tüm mükelleflerin sicil dosyaları istenmiştir. Zaman aralığı olarak 1994-2019 yılsonu esas alınarak idarenin tüm gelir kalemleri içerisinde zamanaşımına uğramış alacağı olup olmadığı kontrol edilmiştir. Tutarlara hatalı olduğu düşünülen tahakkuklar (gerçek kişiler için kimlik bilgileri belli olmayan, sicil dosyaları eksik olan vb.) dahil edilmemiştir. İcra birimlerinde takipte gözüken alacakların zamanaşımına uğramadığı varsayılmıştır. Yapılandırma kapsamındaki amme alacaklarının zamanaşımına uğramadığı varsayılarak rakamlara dahil edilmemiştir. Zamanaşımını kesen ve durduran haller de bu tutarlara dahil edilmemiştir. Ayrıca Belediyenin parasal sınırlar çerçevesinde yapabileceği terkinleri yapmadığı görülmüştür. Dolayısıyla tespit edilen zamanaşımı tutarlarında bu anlamda bir miktar değişiklik olabilecektir.

Kamu İdaresinin cevabında; bulgu konusu alacaklara ilişkin olarak mükelleflere ödeme emirleri gönderildiği, E-Belediye ve Web Tapu sistemleri üzerinden gerekli haciz şerhi işlemlerinin gerçekleştirildiği ve tahsilat süreçlerinin devam ettiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak; 1994-2019 yılları arasında mükellef sicil dosyaları bazında yapılan denetimlerde zamanaşımına uğramış toplam 62.707.581,39 TL'lik amme alacağının olduğu tespit edilmiş ancak bu alacakların takibinin yapılmadığı ve buna sebebiyet veren sorumlular hakkında Belediyenin rücu hakkını kullanmadığı görülmüştür.

BULGU 7: İlanen Tebliğe İlişkin Hatalı Uygulamalar Bulunması

Belediyenin, ilanen tebliğe ilişkin yasal usullere uymadığı görülmüştür.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun (VUK) 103'üncü maddesine göre tebliğin ilanla yapılacağı haller açıkça sayılmıştır. Buna göre, muhatabın adresi hiç bilinmezse, muhatabın bilinen adresi yanlış veya değişmiş olur ve bu yüzden gönderilmiş olan mektup geri gelirse, başkaca sebeplerden dolayı posta ile tebliğ yapılmasına imkân bulunmazsa, yabancı memleketlerde bulunanlara tebliğ yapılmasına imkân bulunmazsa ve muhatabın geçici olarak bilinen adresinden ayrıldığına tespit edildiği durumda iki defa tebligat yapılamazsa ilanen tebliğ yoluna gidilebilir.

Ancak yapılan incelemelerde, Belediye tarafından bu şartlar gerçekleşmeden ilanen tebliğ yoluna gidildiği tespit edilmiştir.

Örneğin; muhatabın tebellüğden imtina ettiği, işyeri adresinde tebliğ yapılacak olanların bu adresinde bulunmadığı veya tebliğ yapılacak kişinin adresinde bulunmadığı gibi

durumlarda veya zamanasını durdurmak için toplu olarak genellikle yılsonlarında ilanen tebliğe çıkıldığı görülmüştür.

Bu usul VUK hükümlerine aykırı olup idarelerin tebligata ilişkin bu işlemlerinin iptali için mükellefler tarafından mahkemelere başvurulması durumunda idarenin davayı kaybetmesine yol açacaktır. Bunun sonucunda ise hem idare alacağı tehlikeye düşecek, hem de mahkeme masrafı ödenmek durumunda kalınabilecektir.

Kamu İdaresinin cevabında; ilanen tebliğ işlemlerinin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 103'üncü maddesi hükümlerine uyularak yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; Belediye tarafından vergileme sürecine ilişkin usul hükümlerine özenle riayet edilmesi gerekmektedir.

BULGU 8: İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunan İşyerlerinin Bulunması

Belediye sınırları içerisinde faaliyet gösteren bazı iş yerlerinin, "*İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı*" almadan faaliyette bulunduğu ve bu nedenle Belediyenin gelir kaybına uğradığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "İşyeri açma izni harcı" başlıklı 81'inci maddesinde; belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir iş yerinin açılması işyeri açma izni harcına tabi olduğu belirtilmektedir.

10.08.2005 tarihli ve 25902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'e göre, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bu Yönetmelik kapsamındaki iş yerlerinin açılıp faaliyet göstermesi için ilgili belediyeden işyeri açma ve çalışma ruhsatı alması gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde; Antalya Vergi Dairesi Başkanlığından 2023 yılında alınan bilgi ve belgelere göre, Belediye sınırları içerisinde kurumlar vergisi mükellefi olarak faaliyette bulunan iş yerlerinin toplam sayısının 16.799 olduğu, 31.12.2024 itibarıyla söz konusu iş yerlerinden 13.091'inde belediye tarafından denetim yapıldığı ve 685 ruhsatsız iş yerinin bulunduğu, 192 iş yerinin mühürlü olduğu, 9 iş yerinin ise mühür fekki yaptığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında; söz konusu 16.799 iş yerinin denetimlerinin bulgu sonrasında tamamlandığı ve bu iş yerlerinden, 749'unun ruhsatsız, 198'inin mühürlü, 11'inin ise mühür fekki yaptığıının tespit edildiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Belediye tarafından yetki ve görev alanındaki işletmelerin işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının bulunup bulunmadığının takibinin sürekli yapılması ve ruhsatsız iş yerlerinin tespiti halinde mevzuatta belirtilen müeyyideleri uygulanması gerekmektedir.

BULGU 9: Ambalaj ve Tekstil Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi İmtiyaz Hakkının İhalesiz Olarak Devredilmesi

Belediyenin yetki ve sorumluluk alanındaki tekstil ve ambalaj atıklarının toplanması, taşınması, ayrıştırılması, depolanması ve değerlendirilmesi hizmetlerini içeren imtiyazın, sözleşmeler ile özel firmalara ihale yapılmaksızın devredildiği görülmüştür.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun "İzin alma, arıtma ve bertaraf etme yükümlülüğü" başlıklı 11'inci maddesinde, atıkların üretiminin ve zararlarının önlenmesi veya azaltılması ile atıkların geri kazanılması ve geri kazanılabilen atıkların kaynağında ayrı toplanmasının esas olduğu; atık yönetim plânlarının hazırlanmasına ilişkin esasların, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği belirtilmiştir.

Kanun gereği çıkarılan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nde de atıkların toplanması, taşınması, geri kazanımı, geri dönüşümü ve bertaraf edilmeleri ve maliyetlerin karşılanması konularında 2872 sayılı Kanun'a benzer düzenlemeler yapılmıştır. Mezkur Yönetmelik'te, ambalaj atıklarının ayrı toplanmasından, 5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesi kapsamında büyükşehir belediye sınırları içerisinde ilçe belediyeleri ve 5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesi kapsamında belediyelerin sorumlu oldukları ifade edilmiştir.

Buna göre belediyeler, ambalaj atıklarının ayrı toplanması için mevzuatında yer alan hususlara uygun olarak toplama sistemini kurmakla, ambalaj atığı üreticileri tarafından toplama sistemine verilen ambalaj atıklarını ayrı toplamakla veya toplattırmakla; ambalaj atıklarının yönetimi için toplama ayırma tesisi kurmak/kurdurmakla, işletmek/işlettirmekle, kurduğu tesislere çevre lisansı almak/aldırmakla veya bu faaliyeti çevre lisansına sahip toplama-ayırma tesisleri ile gerçekleştirmekle; ambalaj atıklarının yetkili olmayan kişiler tarafından toplanmasını önlemek amacıyla gerekli önlemleri almakla yükümlüdürler.

Diğer yandan 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinde katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak belediyenin yetkileri ve imtiyazları arasında sayılmış ve belirtilen hizmetin Danıştayın görüşü ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının kararıyla süresi kırk dokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredilebileceği belirtilmiştir. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre de kira; taşınır ve taşınmaz malların ve hakların kiralanması veya kiraya verilmesi anlamına gelmektedir.

Bu bağlamda katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, depolanması ve değerlendirilmesi ile ilgili bütün hizmetlerin sonuçları itibariyle gelir getirici faaliyetler olduğu kabul edilmelidir. Çünkü bahsedilen işlemlerden sonra, tekstil ve ambalaj atıklarının lisanslı geri dönüşüm tesislerine satışı yapılmaktadır. Bu nedenle, mevzuatında imtiyaz olarak belediyelere verilen bir hakkın işletilmek üzere gerçek veya tüzel kişilere devredilmesi belli usul ve esaslar çerçevesinde yapılacaktır. Dolayısıyla, bahsi geçen imtiyazın devredilmesi 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre yapılmalıdır.

Yapılan incelemede; tekstil atıklarının toplanması, taşınması, ayrıştırılması ve depolanması hizmetlerini içeren imtiyazın 01.08.2021 işe başlama tarihli 5 yıllık sözleşmeyle ilk yıl 260.000,00 TL bedelle ve her yıl bir önceki yılın TÜFE oranında artırılması karşılığında ihalesiz olarak özel bir firmaya; ambalaj atıklarının toplanması, taşınması, ayrıştırılması ve depolanması hizmetlerini içeren imtiyazın ise 01.08.2021 işe başlama tarihli 5 yıllık sözleşme ile ilk yıl 260.000,00 TL bedelle ve her yıl bir önceki yılın TÜFE oranında artırılması karşılığında ihalesiz olarak başka bir özel firmaya devredildiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında; hanelerden ambalaj atığı toplama hizmeti yasal bir zorunluluk olsa dahi toplanmadığı durumda yasal yaptırımların bulunmadığından, ambalaj atığı toplama oranlarının düşük olduğu, 2016 yılında başlatılan "Çevreci Komşu Kart" projesiyle hanelere atık ayrıştırma alışkanlığı kazandırmaya çalışıldığı, 2021 itibarıyla tekstil atıklarının da bu projeye dahil edildiği, proje kapsamında atıklarını ayrıştıran her hanenin ödüllendirildiği ve bu sistemle atık toplama miktarının artırılmasının hedeflendiği belirtilmiştir. Ayrıca yaşanan mevzuat değişikliklerinin bu işlemleri ihale yöntemiyle yürüten belediyeleri firmalar karşısında zor durumda bıraktığı ve atık toplama faaliyetini sekteye uğrattığı ifade edilmiştir.

Ancak, yukarıda da belirtildiği üzere atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, depolanması ve değerlendirilmesiyle ilgili bütün hizmetler sonuçları itibariyle gelir getirici faaliyetlerdir ve bu hizmetleri içeren imtiyazlar kanunlarla belediyelere verilmiştir.

Sonuç olarak; belediyelere kanunlarla verilen imtiyazların devredilmesinin usul ve yöntemleri 2886 sayılı Kanun'la belirlenmiştir ve bu kapsamda söz konusu imtiyazların devredilmesinde rekabet ortamı Kanun'da sayılan ihale yöntemleriyle oluşturulmalıdır.

BULGU 10: Belediye Sınırları İçerisinde Yıkım Kararı Alınıp Yıkılamayan Ruhsatsız veya Ruhsat Eklerine Aykırı Yapıların Bulunması

Belediye sınırları içerisinde ruhsatı bulunmayan ya da mevcut ruhsatların eki etüt ve projelere aykırı şekilde inşa edilerek imar mevzuatına aykırılık teşkil eden yapıların bulunduğu görülmüştür.

Yapılan denetimlerde; 2024 yılı içinde toplam 253 yere Yapı Tatil Zaptı düzenlendiği, bu yapıların 140'ında düzeltme işlemlerinin sağlandığı, 2024 yılında 93.990.730,24 TL imar para cezası tahakkuk ettirildiği, bu tutarının 22.615.274,95 TL'si için 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 42'nci maddesinin (ç) bendi ve erken ödeme gibi sebeplerle eksiltelen tahakkuk yapıldığı, kalan meblağın 15.823.099,29 TL'sinin ise tahsil edildiği tespit edilmiştir.

Ancak imar mevzuatına aykırı olan yapılara ilişkin olarak; 2023-2024 yılları arasında Belediye tarafından toplam 482 adet yıkım kararı alındığı buna rağmen fiili olarak bu yapılardan 275 adedi için yıkım işleminin yapılamadığı görülmüştür. Yıkımı yapılamayan bu yerlere bakıldığında sorunun konut dokunulmazlığından kaynaklandığı görülmüştür. Şöyle ki; Belediye Encümeninin aldığı "*Yıkım Kararı*"nın uygulanabilmesi amacıyla; dışarıdan yıkımın imkansız ya da çok zorlu olabildiği durumlarda, bazı taşınmazlarda bina içine girilmesi gerekmektedir. Fakat yıkım için gidildiğinde yıkım mahallinin kapalı olduğu görülmektedir. Bu durumda ilgisinin muvafakati olmadan yıkım mahaline girilememektedir.

Dolayısıyla konut dokunulmazlığını ihlal suçunun oluşması riski nedeniyle, kilitli olan ve ilgisince açılmayan taşınmazlara yıkım işlemi yapılamamaktadır. Her ne kadar, yapılacak işlem kamu görevinden kaynaklı olsa da ilgisinin onayı olmadan mahale girilmesi mümkün değildir.

İlgilisinin muvafakati olmadan yıkım mahaline girilmesi 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 116'ncı maddesindeki "*Konut dokunulmazlığının ihlali*" suçunu oluşturacağından görevliler yıkım işlemini uygulayamamaktadırlar. Mahale giriş yapılamadığı için de yıkım kararının uygulanması ertelenmektedir.

Ayrıca adli makamlarca delil karartma şüphesinin olmaması ve herhangi bir suç şüphesinin bulunmaması gerekçeleriyle, yıkım yapılabilmesi için mahale giriş kararı verilemeyeceğine ilişkin kararlar mevcuttur.

Kamu İdaresinin cevabında; 2023-2024 yılları arasında yıkım kararı alınan 482 adet yapıdan 275 adedinin dışarıdan yıkımının imkansız ya da çok zorlu olduğu için yapı içerisine girilmesi gerektiği, ilgisinin rızası olmadan yıkım mahalline girilmesi durumunda ise 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 116'ncı maddesinde belirtilen "*Konut dokunulmazlığının ihlali*" suçunun oluşabileceği riski düşünülerek yıkımların yapılamadığı, ancak yıkım tebliği yazı formatlarının içeriği değiştirilerek 2025 Ocak ayı itibarıyla yıkımların gerçekleştirilmeye başlandığı, 2025 Ocak, Şubat, Mart, Nisan ayları içerisinde 72 adet yıkım işlemi gerçekleştirildiği ve yıkım işlemlerinin yıkım programlarına uygun olarak devam ettiği ifade edilmiştir.

Bu durumda Belediye tarafından 3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Kullanma izni alınmamış yapılar" başlıklı 31'inci maddesi gereğince; kullanma izni verilmeyen ve alınmayan yapıların izin alınıncaya kadar elektrik, su ve kanalizasyon hizmetlerinden ve tesislerinden faydalanmalarının engellenmesi ve 3194 sayılı İmar Kanunu ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda belediye görevlilerinin yıkım işlemi için mahale giriş imkanının sağlanması konusunda ilave düzenlemelerin eklenmesi gerekmektedir.

BULGU 11: Belediyenin Gecekondu Kanunu'nda Sayılan Görevlerini Yerine Getirmemesi

Belediye sınırları içerisinde yer alan kaldırımların, yolların, parkların ve yeşil alanların bir kısmının bazı işletmeler tarafından işgal edildiği, bu alanlara kaçak yapıların inşa edildiği, söz konusu yapıların yaya geçişini engellediği ve bazı durumlarda yayaların can güvenliğini tehlikeye attığı tespit edilmiştir.

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun "Yeniden gecekondu yapımının önlenmesi" başlıklı 18'inci maddesinde:

"Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra, belediye sınırları içinde veya dışında, belediyelere, Hazineye, özel idarelere, özel bütçeli dairelere ait arazi ve arsalarda veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerde yapılacak, daimi veya geçici bütün izinsiz yapılar ve varsa çevreleyen tel örgü, çit, duvar gibi yapılar da dâhil inşa sırasında olsun veya iskan edilmiş bulunsun, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, belediyeler veya il özel idarelerince

yıkım kararı alınır. Alınan karar 7 gün içerisinde belediye veya idarelerce ilgililerine iadeli taahhütlü olarak tebliğ edilir. Tebliğ edilemediği durumlarda, yıkım kararının bir örneği yıkımı yapılacak yapıya asılır ve ilgili muhtarlığa bir örneği bırakılır. Bu tarih, kararın tebliğ tarihi yerine geçer. Tebliğ tarihinden 15 gün sonra belediye veya il özel idaresi tarafından derhal yıktırılır. Devlet ormanları hakkında 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu hükümleri saklıdır.

Yıkım sırasında lüzum hasıl olduğunda, belediyeler ilgili mülkiye amirlerine başvurarak yardım istiyebilirler. Mülkiye amirleri, izinsiz yapıların yıkım güvenliğinin sağlanması konusunda yükümlüdürler.

Özel kişilere veya bu maddenin 1 inci fıkrasında sözü geçenler dışındaki tüzel kişilere ait arazi ve arsalar üzerinde yapılacak izinsiz yapılar hakkında, arsa sahiplerinin yazılı müracaatları üzerine ve mülkiyet durumlarını tevsik etmeleri şartıyla bu madde hükümleri, aksi halde genel hükümler ve 3194 sayılı İmar Kanunu hükümleri uygulanır.” hükmü yer almaktadır.

Buna göre belediye sınırları içinde, belediyenin veya devletin hüküm ve tasarrufu altında olan yerler ile sit alanlarında yapılacak, daimi veya geçici bütün izinsiz yapıların, inşa sırasında veya iskan sonrasında belediyeler tarafından yıkım kararı alınması ve kararının tebliğ işlemleri tamamlandıktan sonra da söz konusu yapıların belediyelerce derhal yıkılması zorunludur. Aksi takdirde meydana gelebilecek zararlardan ve doğabilecek sonuçlardan idareler sorumlu olacaktır.

Muratpaşa Belediyesi sınırları içerisinde 775 sayılı Gecekondu Kanunu'na aykırı olan 40 adet işletme tespit edilmiştir. Bu alanların 33'ünde aykırılıkların ya giderildiği ya da mahkeme yoluyla yargı sürecine taşındığı, kalan 7 yerde ise henüz herhangi bir işlemin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yerinde yapılan incelemelerde bahsi geçen yerlerdeki işgallerin sebebinin; kafeler, restoranlar, oteller tarafından bu yerlerin kendi alanları gibi kullanılması veya üçüncü kişiler tarafından otopark olarak kullandırılması olarak görülmüştür. Bu alanlar, işgalcilerin parsel sınırları içerisinde olmayıp belediyenin veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında olan yerler ile sit alanlarından oluşmaktadır.

Kamu İdaresinin cevabında; bulgu konusu 7 adet yer için yasal süreçlerin devam ettiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Belediye tarafından bu işgallerle ilgili olarak derhal denetim yapılması ve gerektiğinde yıkım işlemlerinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 12: Belediye Adına Tescil Edilmiş Taşıtlar ile Belediyenin Envanter Kayıtlarında Yer Alan Taşıtlar Arasında Uyumsuzluk Olması

Belediye adına tescil edilmiş taşıtların listesi ile Belediyenin taşıtlarına ilişkin envanter kayıtlarının uyuşmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Hesap verme sorumluluğu” başlıklı 8'inci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca Taşınır Mal Yönetmeliği'nin “Sorumluluk” başlıklı 5'inci maddesine göre; harcama yetkilileri taşınırın etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu Yönetmelik'te belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumludurlar. Yine aynı Yönetmelik'in “Taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri” başlıklı 6'ncı maddesinde; kullanımda bulunan dayanıklı taşınırın bulundukları yerde kontrol etmek, sayımlarını yapmak ve yaptırmak, taşınır kayıt yetkililerinin görev ve sorumlulukları arasında sayılmıştır.

Diğer yandan adı geçen Yönetmelik'in “Sayım ve sayım sonrası yapılacak işlemler” başlıklı 32'nci maddesinde ise; kamu idarelerine ait taşınırın yıl sonlarında ve harcama yetkilisinin gerekli gördüğü durum ve zamanlarda sayımının yapılacağı, sayımda bulunan miktar ile kayıtlı miktar arasında fark çıkması halinde, miktarlarında farklılık bulunan taşınırın sayımının bir kez daha yapılacağı, yine farklı çıkarsa bu miktarın “Fazla” veya “Noksan” sütununa kaydedileceği belirtilmektedir.

Mezkur mevzuat hükümlerinden anlaşılabileceği üzere, kamu kurum ve kuruluşları adına tescil edilen ve noter kayıtlarında yer alan taşıtların Belediye nezdinde envanter kayıtları da tutulmalı ve bu kayıtlar vesilesiyle kontrol ve denetim işlemleri gerçekleştirilmelidir. Gerek noterlerin gerekse de kamu kurum ve kuruluşlarının kendi bilgi sistemlerinde taşıtlar kayıt altına alındığından, her iki kaydın birbiriyle tutarlı olması gerekmektedir.

Bu kapsamda, Belediyenin taşınır varlıklarının etkili, ekonomik ve verimli şekilde yönetilmesi açısından; varlıklara ilişkin kayıt ve kontrolün sorumlularca sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilmesi, sayım ve sayım sonrası işlemlerin düzenli yapılarak kayıtlı durum ile fiili durum arasındaki uyumun sağlanması önem arz etmektedir.

Yapılan incelemeler neticesinde, Belediye adına 396 adet tescil edilmiş taşıt bulunduğu ve bu taşıtlardan 51 adedinin ise Belediyenin taşınır kayıtlarında yer almadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında; bulgu konusu hususla ilgili olarak Teftiş Kurulu Müdürlüğüne bilirkişi görevlendirildiği ve bilirkişi tarafından düzenlenecek rapora istinaden işlem tesis edileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak, Belediyenin envanter kayıtlarının fiili durumla uyumlu hale getirilmesi, tescil kayıtlarında yer alan taşıtların nerede olduğunun tespitinin yapılması ve akıbeti bilinmeyen taşıtlara ilişkin gerekli çalışmaların tamamlanması gerekmektedir.

BULGU 13: Taşınır Kayıt ve İşlemlerinde Hatalı Uygulamaların Olması

Belediye taşınır varlıklarının kayda alınması, yönetimi, kontrolü, planlanması, kişilere teslim edilmesi ve sayılması işlemlerinde aşağıda belirtilen hususlar tespit edilmiştir.

a) Taşınır Sayım İşlemlerinin Tam ve Doğru Yapılmaması Sebebiyle Taşınır Kayıtları ile Fiili Durumun Birbiriyle Örtüşmemesi

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 12, 15, 22 ve 23'üncü maddelerinde belirtildiği şekilde satın alma yoluyla edinilen taşınır varlıkların giriş işlemlerinde, tüketim suretiyle çıkış işlemlerinde ve dayanıklı taşınır varlıkların kullanıma verilmesi durumunda Taşınır Kod Listesinde yer alan kodlarla varlık işlem fişi ve/veya taşınır teslim belgesinin düzenlenmesi ve Yönetmelik'e uygun olarak kaydının tutulması gerekmektedir.

Yönetmelik'in "Sayım ve sayım sonrası yapılacak işlemler" başlıklı 32'nci maddesinde;

"Kamu idarelerine ait taşınır varlıkların, yıl sonlarında ve harcama yetkilisinin gerekli gördüğü durum ve zamanlarda sayımı yapılır.

...

(9) Kayıtların sayım sonuçlarıyla uygunluğu sağlandıktan sonra sayım kurulu tarafından Taşınır Sayım ve Döküm Cetveli düzenlenir. Cetvel, sayım kurulu ile taşınır kayıt

yetkilisi tarafından imzalanır. Bu Cetvel ve eki sayım tutanağı ile sayım sonuçlarına göre düzenlenen giriş ve çıkış belgeleri, taşınır kayıt yetkilisinin yıl sonu hesabını oluşturur.” düzenlemelerine yer verilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre taşınırların ilgili maddelere göre kayıtlara alınması ve çıkışının yapılması, taşınır kayıt yetkilisi değiştiğinde, yıl sonlarında ve harcama yetkilisinin gerekli gördüğü durum ve zamanlarda da sayılması gerekmektedir. Bu sayımlar sonucunda Taşınır Sayım ve Döküm Cetveli düzenlenecek olup bu cetvel ile yıl sonuna ilişkin sayım tutanağı, Taşınır Mal Yönetim Hesabının bir parçasıdır. Dolayısıyla kayıtların sayım sonuçlarıyla uygunluğu sağlanacak şekilde yıl sonu sayımları yapılmadan Taşınır Mal Yönetim Hesabı düzenlenemeyecektir.

Belediye birimlerinde yapılan fiili/fiziki incelemelerde, sayım tutanaklarında yer alan bazı dayanıklı taşınırların tutanak sonrasına ait bir çıkış işlemi de olmamasına rağmen fiziki olarak yerinde olmadığı ve fiziken mevcut olan taşınırlardan kayıtlarda yer almayanların bulunduğu tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında; konu ile ilgili gerekli düzeltici işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Belediyeye ait taşınırların giriş, çıkış işlemleri ile muhafaza edilmesi ve yönetilmesinde, Taşınır Mal Yönetmeliği’nde yer alan esas ve usullere uyulması gerekmektedir.

b) Dayanıklı Taşınırlara Sicil Numarası Verilmemesi

Taşınır Mal Yönetmeliği’nin “Dayanıklı taşınırların numaralanması” başlıklı 36’ncı maddesinde;

“(1) Giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verilir. Bu numara yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilir. Fiziki veya kullanım özellikleri nedeniyle numaralandırılması mümkün olmayan taşınırlara bu işlem uygulanmaz.

(2) Sicil numarası üç grup rakamdan oluşur. Birinci grup rakam, taşınırın Dayanıklı Taşınırlar Defterinde ayrıntılı izlenmek üzere kaydedildiği taşınır kodundan; ikinci grup rakam, taşınırın giriş kaydedildiği yılın son iki rakamından; üçüncü grup rakam ise taşınıra verilen giriş sıra numarasından oluşur.”denilmiştir.

Bahsi geçen mevzuat hükmüne göre; dayanıklı taşınırlara, giriş kaydı yapıldığında numara yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma şeklinde bir sicil numarası verilmesi ve taşının üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilmesi gerekmektedir.

Belediyenin birimlerinde yapılan yerinde incelemelerde bazı taşınırlara sicil numarası verilmediği ve/veya bu numaranın taşının üzerinde belirtilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında; konu ile ilgili gerekli düzeltici işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak; belirtilen Yönetmelik düzenlemesi gereği, dayanıklı taşınırlara sicil numarası verilmesi ve bu numaranın taşının üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilmesi gerekmektedir.

c) Taşınır Kayıtlarının Harcama Birimi Bazında Doğru Veri Üretmemesi

Taşınır Mal Yönetmeliği'ne göre, taşınır kayıtları, her bir harcama birimi itibarıyla taşınır kayıt yetkilileri tarafından görevlerinden ayrılmalarında, yıl sonlarında veya harcama yetkilisinin gerekli gördüğü durum ve zamanlarda sayımları yapılarak kayıtlarla doğruluğu kontrol edilmeli ve taşınır kayıt yetkilileri ile taşınır konsolide görevlilerince yapılan taşınır işlemlerine ilişkin olarak düzenlenen belge ve cetvellerde kullanılmak üzere harcama birimi bazında ambarlara kod verilmelidir.

Harcama birimi bazında yapılan incelemede, harcama birimlerinin kullanımında olan bazı taşınırların fiilen mevcut olduğu ve taşınır kayıtlarında da yer aldığı ancak kayıtların kullanımında olan harcama biriminin değil başka bir harcama biriminin kayıtlarında görüldüğü bu nedenle harcama birimi bazında taşınır kayıtlarının sağlıklı ve doğru veri üretmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında; konu ile ilgili gerekli düzeltici işlemlerin yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak; Taşınır Mal Yönetmeliği'nin yukarıda açıklanan ilgili maddelerine göre taşınır kayıtlarının fiilen kullanımları dikkate alınarak harcama birimi bazında, taşınır kayıtları ile fiili durumun uyumlu olmasının sağlanması gerekmektedir.

d) Personelin Kullanımında Olan Bazı Dayanıklı Taşınırların Taşınır Teslim Belgesinde Yer Almaması

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Taşınırın kaydı" başlıklı 12'nci maddesinin birinci fıkrasında, *"Kamu idarelerince bütün taşınırın ve bunlara ilişkin işlemlerin kayıt altına alınması esastır. Taşınır kayıtları, harcama birimleri itibarıyla yönetim hesabı verilmesine esas olacak şekilde tutulur. Her bir kaydın belgeye dayanması şarttır."* denilerek taşınırın kayıt altına alınmasının zorunluluğu belirtilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in "Dayanıklı taşınırın kullanıma verilmesi" başlıklı 23'üncü maddesinin birinci fıkrasında, *"Tesis, taşıt ve iş makineleri haricindeki dayanıklı taşınır Taşınır İstek Belgesi düzenlenmek suretiyle talep edilir. Talep edilen dayanıklı taşınır ilgisine uygun Taşınır Teslim Belgesi düzenlenerek kullanıma verilir."* denilerek personelin kullanımına verilen dayanıklı taşınır için *"Taşınır Teslim Belgesi"* düzenleneceği belirtilmiştir. Buna göre personelin kullanımında olan dayanıklı taşınırın *"Taşınır Teslim Belgesi"*nde yer alması gerekmektedir.

Kamu İdaresinin cevabında; konu ile ilgili gerekli düzeltici işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; Taşınır Mal Yönetmeliği'nin yukarıda açıklanan ilgili maddelerine göre personelin kullanımında olan dayanıklı taşınırın kontrolünün yapılarak *"Taşınır Teslim Belgesi"* düzenlenmesi gerekmektedir.

e) Ortak Alanda Yer Alan Dayanıklı Taşınır İçin Dayanıklı Taşınır Listesi Düzenlenmemesi

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Belge ve cetveller" başlıklı 10'uncu maddesinin birinci fıkrası (ç) bendinde: *"Dayanıklı Taşınır Listesi: Taşınır Kod Listesinde gösterilen taşınırlardan oda, büro, bölüm, geçit, atölye, garaj, servis, bahçe gibi ortak kullanım alanlarına tahsis edilenler için Dayanıklı Taşınır Listesi düzenlenir. Bunlar için Taşınır Teslim Belgesi düzenlenmez. Dayanıklı Taşınır Listesi, istek yapan birim yetkilisi ve/veya varsa ortak kullanım alanı sorumlusu tarafından imzalanır."* denilerek ortak alandaki taşınır için Dayanıklı Taşınır Listesi düzenleneceği belirtilmektedir.

Söz konusu Yönetmelik'in "Dayanıklı taşınırın kullanıma verilmesi" başlıklı 23'üncü maddesinin beşinci fıkrasında, *"Taşınır Teslim Belgesine dayanılarak Dayanıklı Taşınır Defterine gerekli kayıtlar yapılır. Taşınır Teslim Belgesinin bir nüshası dosyasında saklanır, bir nüshası taşınır teslim edilen görevlilere verilir."* denilerek taşınırın ortak alanlara kullanıma nasıl verileceği düzenlenmiştir.

Ayrıca aynı Yönetmelik'in "Sorumluluk" başlıklı 5 inci maddesinin altıncı fıkrasında; *"... Ortak kullanım alanına tahsis edilen dayanıklı taşınırlarda meydana gelen kamu zararı ise zararın oluşmasında kasıt, kusur veya ihmali olanlardan tahsil edilir."* denilerek ortak alandaki taşınırlarla ilgili sorumluluk düzenlenmiştir.

Yapılan denetimde ortak alanlarda yer alan dayanıklı taşınırlar için *"Dayanıklı Taşınırlar Listesi"* düzenlenmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında; konu ile ilgili gerekli düzeltici işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Yönetmelik maddelerine göre oda, büro, bölüm, geçit, atölye, salon gibi alanlar ortak alan olup, bu alanlara kod numarası verilerek buralara tahsis edilen taşınırlar için *"Dayanıklı Taşınırlar Listesi"* düzenlenmelidir. Ortak alanlardaki taşınırlarla ilgili herhangi bir kamu zararı oluşması durumunda ise kasıt, kusur veya ihmali olanlardan tahsil edilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak; Taşınır Mal Yönetmeliği'nin yukarıda açıklanan ilgili maddelerine göre ortak alanlara kod numarası verilerek, bu alanlarda yer alan dayanıklı taşınırlar için *"Dayanıklı Taşınırlar Listesi"* düzenlenmesi gerekmektedir.

f) Hurda İşlemleri Gerçekleştirilen Bazı Taşınırların Varlık İşlem Fişi ile Çıkışları Yapılmadığından Kayıtlarda Yer Alması

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Belge ve cetveller" başlıklı 10'uncu maddesinin birinci fıkrası (e) bendinde;

"Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı: Taşınırın; 1) Kaybolma, çalınma, doğal afetler ve fire gibi herhangi bir nedenle yok olması, sayımda noksan çıkması, canlı taşınırların ölmesi, yıpranma, kırılma veya bozulma nedeniyle hurdaya ayrılması, 2) Ekonomik ömrünü tamamlamış olması veya tamamlamadığı hâlde teknik ve fiziki nedenlerle kullanılmaz hâle gelmesi nedeniyle hurdaya ayrılması, durumlarında taşınırın kayıtlardan çıkarılmasını sağlamak amacıyla iki nüsha olarak Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı düzenlenir. Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı, harcama yetkilisi tarafından görevlendirilecek en az üç kişiden oluşan komisyonca imzalanır ve harcama yetkilisi tarafından onaylanır. Bu bendin (1) numaralı alt bendinde belirtilen hususlara ilişkin durumu belgeleyen tutanak, rapor ve benzeri belgelerin bulunması hâlinde kayıtlardan çıkarılacak taşınırlara yönelik düzenlenen

Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı, komisyon kurulması gerekmeksizin harcama yetkilisince onaylanır. Tutanağın bir nüshası, çıkış kaydına esas olmak üzere düzenlenen Varlık İşlem Fişine, bir nüshası muhasebe birimine gönderilecek Varlık İşlem Fişine eklenir. Bu bent kapsamında kayıtlardan çıkarılan taşınırıların miktarı, kayıtlı değeri, toplam tutarı ve çıkarılma nedenlerini gösteren konsolide rapor, takip eden yılın ilk ayı içerisinde mali hizmetler birimince üst yöneticiye sunulur.” denilerek kayıtlardan düşülecek taşınırılar için yapılması gereken işlemler açıklanmıştır.

Yapılan denetimde hurdaya ayrılarak kayıttan düşme tutanağı düzenlenen bazı taşınırıların kayıtlardan çıkış işlemi gerçekleştirilmediği için halen kayıtlarda yer aldığı görülmüştür.

Yönetmelik maddesine göre söz konusu tutanak düzenlendikten ve harcama yetkilisi tarafından onaylandıktan sonra çıkış kaydına esas olmak üzere “Varlık İşlem Fişi” düzenlenerek bir nüshası da bu çıkış kaydına esas “Varlık İşlem Fişi”ne eklenmeli ve söz konusu taşınırın kayıtlardan çıkışı gerçekleştirilmelidir.

Kamu İdaresinin cevabında; konu ile ilgili gerekli düzeltici işlemlerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; kayıttan düşümü için tutanak düzenlenen taşınırıların “Varlık İşlem Fişi”yle de çıkışları yapılarak Yönetmelik’te takip edilmesi gereken sürecin tamamlanması gerekmektedir.

BULGU 14: Belediye Başkan Yardımcılığından Müdür Kadrosuna Atama Usulünün Mutad Hale Gelmesi

Belediye başkan yardımcılığından müdürlük kadrolarına sınavsız atanma yönteminin mutad hale geldiği ve bu yöntemin ilgili kişilere müdürlük statüsü kazandırma amacı taşıdığı görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 68/B maddesinde;

“Eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı hariç, sınıfların 1, 2, 3 ve 4' üncü derecelerindeki kadrolarına, derece yükselmesindeki süre kaydı aranmaksızın, atanmasındaki usule göre daha aşağıdaki derecelerden atama yapılabilir. Ancak, bu şekilde bir atamanın yapılabilmesi için ilgilinin;

- a. 1' inci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300 ve daha yukarıda olanlar için en az 12 yıl,
- b. 1' inci ve 2' nci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300'den az olanlar için en az 10 yıl,
- c. 3' üncü ve 4' üncü dereceli kadrolar için en az 8 yıl,

hizmetinin bulunması ve yükseköğrenim görmüş olması şarttır. Dört yıldan az süreli yükseköğrenim görenler için bu sürelere iki yıl ilave edilir... ” hükümleri yer almaktadır.

22.02.2007 tarihli ve 26442 sayılı Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik'in ekinde yer alan memur kadro kütüğünde belediye başkan yardımcısı kadrosu 1'inci derece olarak belirlenmiş olup, bu kadrolara atanacakların 657 sayılı Kanunu'nun 68/B maddesinde yer alan şartları taşıması gerekmektedir.

02.07.2020 tarihli ve 31173 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin “Görevde yükselme sınavına tabi olarak atanacaklarda aranacak özel şartlar” başlıklı 7'nci maddesinde;

“(1) 5' inci maddenin birinci fıkrasında sayılan unvanlara görevde yükselme suretiyle yapılacak atamalarda aşağıdaki özel şartlar aranır:

a) Müdür ve şube müdürü kadrosuna atanabilmek için;

1. *Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokul mezunu olmak,*
2. *Son müracaat tarihi itibarıyla, koruma ve güvenlik görevlisi amiri, şef, koruma ve güvenlik şefi, bando şefi, hukuk müşaviri, çözümleyici, uzman, sivil savunma uzmanı, ayniyat saymanı, muhasebeci, kontrol memuru ile eğitim kadrolarında veya en az önlisans düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda en az iki yıl ya da 5' inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde veya ortaöğrenim düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda en az altı yıl çalışmış olmak,” hükümleri ile,*

Aynı Yönetmeliğin, “Hizmet grupları arasında geçişler” başlıklı 19'uncu maddesi birinci fıkrasının (c) bendinde;

“Bu Yönetmelik kapsamı dışında bulunan daha üst görevlerde en az altı ay süreyle çalışmış olanlar, alt görevlerde çalışma süresi şartı hariç olmak üzere, aranan diğer özel şartları taşımaları kaydıyla, 5' inci maddede yer alan yönetim hizmetleri grubu, araştırma, planlama ve savunma hizmetleri grubu ve hukuk hizmetleri grubunda gösterilen kadrolar ile unvan değişikliğine tabi kadrolara sınavsız, genel hükümlere göre atanabilirler...” hükmü yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; usulüne uygun olarak belediye başkan yardımcılığı kadrosuna atanan bir memurun, yönetmeliğin 19/c maddesindeki şartları sağlaması durumunda 657 sayılı Kanun'un 68/B maddesi hükümlerine uygun olarak daha alt görev olan müdürlük kadrolarına atanabilmesi mümkündür.

Muratpaşa Belediyesinde 2019 ile 2024 (dahil) yılları arasında belediye başkan yardımcılığından müdür kadrolarına atanan kişilerin listesi aşağıda yer almaktadır.

Tablo 9: Başkan Yardımcılığından Müdürlük Kadrosuna Yapılan Atamalar

Sıra No	Başkan Yardımcılığına Atandığı Tarih	Müdürlüğe Atandığı Tarih	Ne Kadar Süre Görevde Kaldığı	Eğitim Durumu
1	24.10.2019	07.10.2020	11 ay 13 gün	Lisans
2	07.10.2020	24.05.2021	7 ay 17 gün	Lisans
3	24.11.2020	15.07.2021	6 ay 22 gün	Yüksek Lisans
4	30.11.2020	05.07.2021	6 ay 5 gün	Lisans
5	24.05.2021	17.01.2022	7 ay 24 gün	Lisans
6	05.07.2021	19.01.2022	6 ay 14 gün	Lisans
7	05.07.2021	02.02.2022	6 ay 28 gün	Lisans
8	17.01.2022	10.08.2022	6 ay 24 gün	Lisans
9	19.01.2022	10.08.2022	6 ay 22 gün	Lisans
10	02.02.2022	25.08.2022	6 ay 23 gün	Yüksek Lisans
11	10.08.2022	28.03.2023	6 ay 18 gün	Lisans
12	25.08.2022	28.02.2023	6 ay 3 gün	Lisans
13	28.02.2023	05.09.2023	6 ay 8 gün	Lisans
14	28.02.2023	05.09.2023	6 ay 8 gün	Lisans
15	28.02.2023	11.09.2023	6 ay 14 gün	Lisans
16	11.09.2023	21.10.2024	1 yıl 1 ay 10 gün	Lisans
17	05.09.2023	08.04.2024	7 ay 3 gün	Lisans
18	05.09.2023	08.04.2024	7 ay 3 gün	Lisans

Belediye başkan yardımcılığından müdürlük kadrosuna yapılan atamaların görevde yükselme ve ünvan değişikliği yönetmeliğine aykırılık taşımadığı ancak başkan yardımcılığında bulunulan sürelerin kısalığı ve yapılan atamaların sayısı dikkate alındığında bu yöntemin mutlak hale gelerek müdürlük kadrosuna sınavsız geçiş yöntemi olarak kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Bu şekilde yapılan atamalar 657 sayılı Kanun'un temel ilkelerinden olan kariyer ve liyakat ilkelerine aykırıdır. Ayrıca idaredeki çalışma barışı ve verimi olumsuz yönde etkilenmektedir.

Kamu İdaresinin cevabında; Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik hükümleri doğrultusunda Belediyenin dahil olduğu C-17 grubunda 5 (beş) belediye başkan yardımcısı kadrosunun ihdas edildiği, bu kapsamda 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik ve yürürlükte bulunan diğer mevzuat hükümlerine uyularak belediye başkan yardımcılığı kadrolarına atama yapıldığı, yapılan sınavsız atamaların bu yönteminin mutata hale getirilmesi amacıyla yapılmadığı ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak gerçekleştirildiği; ayrıca, 2024 yılında belediye başkan yardımcısı kadrosuna ataması yapılan kişilerin müdür kadrosuna atanma şartlarını taşıyan kişilerden oluştuğu ifade edilmiştir.

Ancak, yukarıdaki tablodan da görüleceği üzere 2019-2024 döneminde belediye başkan yardımcılığından müdür kadrosuna toplamda 18 kişinin sınavsız şekilde ataması yapılmış ve bu yöntem Belediye nezdinde mutata bir atama usulü olarak kullanılmıştır.

Bu nedenle müdürlük kadrolarına 657 sayılı Kanun ile Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik hükümlerine uygun olarak görevde yükselme sınavları sonucunda başarılı olan personel arasından asaleten atama yapılması, başkan yardımcılığından sınavsız müdür kadrolarına atanmanın ise istisnai bir düzenleme olarak görülüp genel uygulamaya dönüştürülmemesi gerekmektedir.

BULGU 15: Vekâleten Görevlendirmenin Genel ve Sürekli Bir Personel Atama Yöntemi Olarak Kullanılması

Belediye teşkilatında görevli yönetici personelin önemli bir kısmının genellik ve süreklilik arz edecek şekilde vekâleten görevlendirildiği görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Vekalet görevi ve aylık verilmesinin şartları" başlıklı 86'ncı maddesine göre, memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine kurum içinden, diğer kurumlardan ya da açıktan vekil atanabilmektedir. Ayrıca, sayılan haller dışında, boş kadrolara ait görevler lüzum görüldüğü takdirde memurlara ücretsiz olarak vekâleten gördürülebilmektedir.

Anılan Kanun hükmüne göre vekâleten görevlendirme, kamu hizmetlerinde sürekliliğin sağlanması amacıyla ancak belli koşullar halinde geçici ve istisnai hallerde başvurulabilecek bir yöntem olup, bu şekilde yapılan atamaların 657 sayılı Kanun'un dayandığı sınıflandırma,

kariyer ve liyakat ilkeleri çerçevesinde yapılacak asaleten atama usulüne alternatif oluşturacak biçimde genel ve uzun süreli yapılması mümkün değildir.

Öte yandan, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmî Gazete’de Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği yayımlanmış olup, Tebliğ’de idarelerin iç kontrol sistemlerinin oluşturulmasında, izlenmesinde ve değerlendirilmesinde dikkate almaları gereken bir takım standartlara yer verilmiştir. Söz konusu Tebliğ’in “Faaliyetlerin sürekliliği” başlıklı 11’inci standardında ise sadece gerekli hallerde ve usulüne uygun olarak vekil personel görevlendirilebileceği düzenlenmiştir

Belediye müdür kadrolarına yapılan atamalar incelendiğinde; Belediye nezdinde 36 birim müdürlüğü kadrosunun olduğu ve bu kadrolarda görev yapan müdürlerden 24’ünün vekâleten görevlendirildikleri tespit edilmiştir. Bu durum, Belediyenin atama politikasının büyük ölçüde vekâleten görevlendirmeye dayandığını ve bu yöntemin müdür kadrolarında yaygın ve sürekli hale geldiğini göstermektedir.

Kamu İdaresinin cevabında; bulguda belirtilen hususlar dikkate alınarak görevlendirmelerin yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak; 657 sayılı Kanun’un 86’ncı maddesi kapsamında Belediye tarafından yapılan vekâleten müdür atamalarının, kanun koyucunun amacından farklı olarak müdür kadroları açısından genellik ve süreklilik arz edecek biçimde kullanılması mevzuata aykırılık teşkil etmekte olup iç kontrol sistemi açısından da zafiyet oluşturmaktadır.

BULGU 16: Belediyenin Personel Şirketinin Vadesi Geçmiş Vergi Borcu Olmasına Rağmen Şirkete Yapılan Ödemelerden Kesinti Yapılmaması

Belediyenin personel şirketine yapmış olduğu ödemelerde vadesi geçmiş vergi borcu sorgulaması yapılmasına ve şirketin vadesi geçmiş vergi borcu olmasına rağmen, şirkete ödenecek tutarlardan, vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgede belirtilen borç tutarı kadar kesinti yapılmadığı ve ilgili tahsil dairesi hesabına aktarılmadığı görülmüştür.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun’un “Amme alacağı ödenmeden yapılmayacak işlemler ile işlem yapanların sorumlulukları” başlıklı 22/A maddesine göre, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumların mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle hak sahiplerine yapacakları ödemelerde Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge

aranılması zorunluluğu getirmeye ve yapılacak ödemelerden istihkak sahiplerinin amme borçlarının kesilerek ilgili tahsil dairesine aktarılması zorunluluğu ile kesintilere asgari tutar ve oran getirmeye, kapsama girecek amme alacaklarını tür, tutar, ödeme ve işlemler itibarıyla topluca veya ayrı ayrı tespit etmeye, zorunluluk getirilen ödeme ve işlemlerde hangi hallerde bu zorunluluğun aranılmayacağını ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanının yetkili olacağı; aynı maddenin devamında takibata yetkili tahsil dairesince, bu madde kapsamında getirilen zorunluluğa rağmen borcun olmadığına dair belgeyi aramaksızın ödeme yapanlara ve işlem tesis eden kurum ve kuruluşlara dört bin Türk Lirası idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Seri:A Sıra No:1 Tahsilat Genel Tebliği'nin "V. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler ile İşlem Yapanların Sorumlulukları" bölümünde; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumların, mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle 5.000 liranın üzerinde yapacakları ödemeler sırasında hak sahiplerinin, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borçlarının bulunmadığına ilişkin vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge aranılması ve hak sahibinin vadesi geçmiş borcu bulunması halinde, borçlunun talebinin bulunup bulunmadığına bakılmaksızın ödenecek tutardan, vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgede belirtilen borç tutarını aşmamak üzere kesinti yapılarak ilgili tahsil dairesi hesabına aktarılması zorunluluğu getirilmiştir.

Yapılan incelemede; Belediyenin personel şirketine yapmış olduğu 5.000 lira üstü ödemelerde vadesi geçmiş vergi borcu sorgulaması yapılmasına ve şirketin vadesi geçmiş vergi borcu olmasına rağmen, şirkete ödenecek tutarlardan, vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgede belirtilen borç tutarının kesinti yapılmadığı ve ilgili tahsil dairesi hesabına aktarılmadığı görülmüştür.

Kamu İdaresinin cevabında; şirkete her ayın 15'inde yapılan ödemelerde net maaş ödendiği, net maaş sonrası yapılan ödemelerde vergi borcu sorgulaması yapılarak ilgili vergi dairesine ödemelerin gerçekleştirilmeye çalışıldığı ifade edilse de İdare tarafından yapılan ödemelere ilişkin herhangi bir kanıtlayıcı belge sunulmamıştır.

Sonuç olarak, idari para cezasına muhatap olmamak ve vergi kaybını önlemek için mal veya hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin 5.000 liranın üzerinde yapılacak ödemeler sırasında, hak sahiplerinin vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgenin aranılması ve hak sahibinin vadesi geçmiş borcun bulunması halinde, borçlunun talebinin bulunup bulunmadığına

bakılmaksızın ödenecek tutardan, vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgede belirtilen borç tutarını aşmamak üzere kesinti yapılarak ilgili tahsil dairesi hesabına aktarılması gerekmektedir.

BULGU 17: Kanun Gereğince Kadınlar ve Çocuklar İçin Açılması Zorunlu Konukevlerinin Açılmaması

Kanun hükümlerine göre Belediye tarafından kadınlar ve çocuklar için açılması zorunlu konukevinin açılmadığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun “Belediyenin görev ve sorumlulukları” başlıklı 14’üncü maddesinin (a) bendine göre; büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır.

Kadın konukevleri, fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik ve sözlü istismara veya şiddete uğrayan kadınların, şiddetten korunması, psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanmak suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri yatılı sosyal hizmet kuruluşlarıdır.

Kadın konukevlerinden hizmet alan kadınların durumlarının, aileleri ya da eşleri ile olan anlaşmazlıklarının incelenmesi ve sorunlarının giderilmesine yönelik mesleki çalışmalar yapılmaktadır. Kadınlara ve beraberindeki çocuklarına doğrudan ya da ilgili kurumlara yönlendirmek suretiyle güvenlik, danışmanlık, tıbbi destek, geçici maddi yardım, kreş, mesleki eğitim kursu, grup çalışmaları, sosyal, sanatsal ve sportif faaliyetler vb. alanlarda destek sunulmaktadır.

Kamu İdaresinin cevabında; kadınlar ve çocuklar için açılması zorunlu konukevlerinin açılması iradesine sahip olunduğu, ancak bu hizmetin gereği gibi ifa edilebileceği taşınmaza sahip olunmadığı, 17.05.2024 tarih ve 32549 sayılı Cumhurbaşkanlığı Tasarruf Tedbirleri Genelgesi doğrultusunda Belediye tarafından taşınmaz satın alımı, kiralanması veya yapılması işlemlerinin gerçekleştirilemediği ve diğer kamu kuruluşlarıyla taşınmaz tahsisi için yapılan başvurulardan da bir netice alınamadığı belirtilmiştir.

Ancak, 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinin(a) bendinde, 28489 sayılı ve 06.12.2012 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 6360 sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 17'nci maddesiyle yapılan değişiklikle büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyelere, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorunlu

hale getirilmiştir. Kanun'un yayımlandığı tarih olan 06.12.2012 itibarıyla nüfusu 100.000'in üzerinde olan Muratpaşa Belediyesi tarafından, kadınlar ve çocuklar için açılması zorunlu konukevi 31.12.2024 itibarıyla açılmamıştır.

Bu kapsamda Belediyenin önleyici ve koruyucu hizmetler kapsamında mağdur kadın ve çocuklara yönelik desteklerin arttırılmasında etkin rol oynaması adına, kadınlar ve çocuklar için açılması kanunen zorunlu konukevini açması gerekmektedir.

BULGU 18: Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal Alımlarında, Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendinde belirtilen parasal limitler dâhilinde yapılan mal alımlarına ilişkin harcamaların yıllık toplamının, 2024 yılı bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerinin %10'unu, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aşıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un “İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar” başlıklı 62'nci maddesinin (1) bendinde; *“Bu Kanunun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin % 10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz.”* hükmü yer almaktadır.

4734 sayılı Kanun'un “Pazarlık usulü” başlıklı 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde idarelerin yaklaşık maliyeti 2.076.108,00 TL'ye kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımlarını pazarlık usulüyle; aynı Kanun'un “Doğrudan temin” başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde ise büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin 622.756,00 TL'yi, diğer idarelerin 207.453,00 TL'yi aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iâşeye ilişkin alımlarını ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulüyle karşılanabileceği ifade edilmiştir.

Buna göre Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, gerek 21'inci maddenin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iâşeye ilişkin alımlar hariç 22'nci maddenin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşamayacaklardır.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 62'nci maddesinin (ı) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Tebliğ'in "Genel esaslar" başlıklı 4'üncü maddesinin ikinci fıkrasında; Kanun'un 62'nci maddesinin (ı) bendine göre, Kanun kapsamında yer alan ve bütçe sahibi olan kamu idarelerinin; Kanun'un gerek 21'inci maddesinin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeye ilişkin alımlar hariç 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu Kurulun uygun görüşü olmadan aşamayacağı, bu oran aşılarak Kuruma yapılan başvuruların reddedileceği ifade edilmiştir.

Aynı Kanun maddesinin üçüncü fıkrasında ise, Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde bütçe sahibi olan kamu idareleri tarafından, yıllık bütçelerine bu amaçla konulan toplam ödenek tutarının dikkate alınacağı; mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine bu amaçla konulan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı %10 oranının hesaplanacağı belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ile 22'nci maddesinin (d) bendine göre yapılan mal alımlarında, aşağıdaki tablodan görüleceği üzere bütçeye bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unun, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aşıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 10: Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü ile Yapılan Alımlarda Ödenek Sınırı Aşımı

Harcama Kalemleri	2024 Yılı Toplam Ödenek Tutarı (TL) (A)	Toplam Ödenek'in % 10'u (TL) (B=A*%10)	22/d ve 21/f Kapsamında Yapılan Harcama Tutarı (TL) (C)	Sınırı Aşan Tutar (TL) (D=C-B)	22/d ve 21/f Kapsamında Yapılan Harcama Tutarı/Toplam Ödenek Tutarı (C/A)
Mal Alımı	819.599.000,00	81.959.900,00	90.360.094,00	8.400.194,00	0,11

Kamu İdaresinin cevabında; bundan sonraki süreçte bulguda belirtilen oranın aşılmaması için gerekli özenin gösterileceği ve 2025 yılı içerisinde aşılma durumunun ortaya çıkması halinde Kamu İhale Kurulundan gerekli izinler alınacağı ifade edilmiştir.

Belediye tarafından 2024 yılı içerisinde 4734 sayılı Kanun'un 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında gerçekleştirilen mal alımlarında, bütçeye bu amaçla konulan ödenek'in %10'u tutarındaki sınırın, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aşılması, 4734 sayılı Kanun ve ilgili Tebliğ hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 19: Finansal Kiralama İşleminin İhalesiz Yapılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 19'uncu maddesi kapsamında ihalesi yapılan 2024/446161 İKN'li “*Kent Temizliği İşİ Kapsamında Temizlik İşleri Müdürlüğü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere Araç Alımı*” kapsamındaki malların yüklenici tarafından ihale fiyatı üzerinden finansal kiralama şirketine fatura edildiği, akabinde Belediye tarafından finansal kiralama sözleşmesine dayanılarak teslim alındığı, söz konusu finansal kiralama işlemi için ise herhangi bir ihale yapılmadığı görülmüştür.

6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu'nun “Tanımlar” başlıklı 3'üncü maddesinde finansal kiralama; bir finansal kiralama sözleşmesine dayalı olmak koşuluyla, bu Kanun veya ilgili mevzuatı uyarınca yetkilendirilen kiralayan tarafından finansman sağlamaya yönelik olarak bir malın mülkiyetinin kira süresi sonunda kiracıya devredilmesi; kiracıya kira süresi sonunda malın rayiç bedelinden düşük bir bedelle satın alma hakkı tanınması; kiralama süresinin malın ekonomik ömrünün yüzde sekseninden daha büyük bir bölümünü kapsamı veya finansal kiralama sözleşmesine göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerlerinin toplamının malın rayiç bedelinin yüzde doksandan daha büyük bir değeri oluşturması hâllerinden herhangi birini sağlayan kiralama işlemi olarak tanımlanmıştır.

3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu'nun “Sözleşme” başlıklı 4'üncü maddesine göre finansal kiralama sözleşmesi; kiralayanın, kiracının talebi ve seçimi üzerine üçüncü kişiden satın aldığı veya başka suretle temin ettiği bir malın zilyetliğini, her türlü faydayı sağlamak üzere ve belli bir süre feshedilmemek şartı ile kira bedeli karşılığında, kiracıya bırakmasını öngören bir sözleşmedir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun “Kapsam” başlıklı 2'nci maddesinde; idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalelerinin bu Kanun hükümlerine göre yürütüleceği ve belediyelerin de bu kapsamda olduğu ifade edilmiştir. Aynı Kanun'un “Finansal kiralama” başlıklı Ek 6'ncı maddesinde; Kanun kapsamındaki idarelerin finansal kiralama suretiyle yapacakları mal alımlarında uygulanacak esas ve usullerin Kamu İhale Kurumu tarafından belirleneceği düzenlenmiştir. Ancak buna ilişkin olarak ilgili Kurum tarafından herhangi bir düzenleme yapılmamıştır.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun “Tip sözleşmeler” başlıklı 5'inci maddesinde ise bu Kanun'un uygulanmasında uygulama birliğini sağlamak üzere mal veya

hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin Tip Sözleşmeler Resmi Gazete'de yayımlanacağı, idarelerce yapılacak sözleşmelerin Tip Sözleşme hükümleri esas alınarak düzenleneceği, mal ve hizmet alımlarında, Kamu İhale Kurumun uygun görüşü alınmak kaydıyla istekliler tarafından hazırlanması mutlak olan sözleşmeler kullanılabileceği ifade edilmiştir. Söz konusu Kanun maddesinin gerekçesinde; idarelerce yapılacak sözleşmelerde Kamu İhale Kurumunca hazırlanmış olan tip sözleşmeler kullanılmakla birlikte, finansal kiralama sözleşmeleri gibi özelliği olan veya ilgili mevzuatı gereğince zorunlu hükümler taşıması gereken sözleşmelerde veya 4735 sayılı Kanun'da öngörülen ve sözleşmelerde bulunması zorunlu hususlardan birinin veya bir kısmının sözleşmenin esas niteliğine aykırı olduğu durumlarda, sözleşmelerde yer alacak hususların belirlenmesinde Kamu İhale Kurumuna yetki verildiği ve Kurumun uygun görüşü alınmak kaydıyla bu tür sözleşmelerin kullanılabilmesine imkan sağlandığı belirtilmiştir.

Bu kapsamda yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre; kamu kurumları tarafından yapılacak finansal kiralamaların 4734 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılması gerekmektedir. Ayrıca bu ihalelerde finansal kiralama sözleşmelerinin kullanılabilmesi için Kamu İhale Kurumun uygun görüşü alınmalıdır.

Yapılan incelemeler neticesinde; Belediye tarafından 2024/446161 İKN'li "*Kent Temizliği İşleri Kapsamında Temizlik İşleri Müdürlüğü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere Araç Alımı*" kapsamında 13.06.2024 tarihinde yükleniciyle 73.200.000,00 TL+KDV bedel üzerinden sözleşme imzalandığı; akabinde ihale kapsamındaki 4 adet çekici araç, 4 adet 76 m3 tabanlı kayarlı semi treyler, 2 adet 13+1,5 m3 sıkıştırılabilir tip çöp kamyonu ile 2 adet üst ekipmanı yüklenici tarafından sözleşme bedeli üzerinden finansal kiralama şirketine fatura edildiği; 08.07.2024 tarihinde Belediye ile finansal kiralama şirketi arasında imzalanan 36 ay vadeli ve 139.790.546,00 TL+KDV tutarlı finansal kiralama sözleşmesi kapsamında söz konusu malların Belediyenin kullanımına bırakıldığı, ayrıca finansal kiralama sözleşmesi için Kamu İhale Kurumunun uygun görüşünün alınmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan tespitler çerçevesinde değerlendirme yapıldığında; Belediye tarafından ihalesi yapılan malların ihale sonucunda imzalanan sözleşme kapsamında değil de finansal kiralama sözleşmesi kapsamında teslim alındığı sonucuna varılmaktadır. Nitekim söz konusu mallar, ihale sonucunda oluşan fiyat üzerinden Belediyeye değil de finansal kiralama şirketine intikal etmiştir. Ayrıca finansal kiralama sözleşmesinin vade sonuna kadar Belediye mal sahibi değil de kiracı durumundadır.

6361 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesi ile 3226 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinden anlaşılabileceği üzere finansal kiralama sözleşmesi, mahiyeti itibarıyla kendine has özellikleri olan bir "kiralama" işlemidir. Çekici araç, tabanı kayarlı semtreler, sıkıştırılmalı tip çöp kamyonu ile üst ekipmanı ise "taşınır" niteliğinde olan mallardır. Bu kapsamda; Belediye ile finansal kiralama şirketi arasında imzalanan 08.07.2024 tarihli sözleşme, "taşınır kiralanması" sözleşmesidir. 4734 sayılı Kanun'da taşınır kiralanmasına ilişkin herhangi bir istisna veya bu işlemin doğrudan teminle yapılabileceğine dair herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Kamu İdaresinin cevabında; bundan sonraki süreçte yapılacak finansal kiralamalar için bulguda belirtilen hususlar dikkate alınarak işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; Belediye tarafından finansal kiralama suretiyle yapılacak alımların, 4734 sayılı Kanun'da belirtilen ihale usulleri çerçevesinde yapılması gerekmektedir.

BULGU 20: Derneklere ve Vakıflara Taşınmaz Tahsis Edilmesi ve Bu Taşınmazlara Ait Elektrik ve Su Faturalarının Belediye Bütçesinden Karşılanması

Mülkiyeti Belediyeye ait olan bazı taşınmazların derneklere ve vakıflara tahsis edildiği, bu taşınmazlara ait elektrik ve su giderlerinin ise Belediye tarafından karşılandığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Taşınmaz tahsisi" başlıklı 47'nci maddesinde; kamu idarelerinin, kanunlarında belirtilen kamu hizmetlerini yerine getirebilmek için mülkiyetlerindeki taşınmazlarla, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri, birbirlerine ve köy tüzel kişiliklerine bedelsiz olarak tahsis edebileceği ve tahsis edilen taşınmazların amacı dışında kullanılamayacağı ifade edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde; belediyelerin, kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebileceği veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edilebileceği ve bu taşınmazların aynı kuruluşlara kiraya verilebileceği ifade edilmiştir. Yine, aynı Kanun'un 75'inci maddesinin son fıkrasında, 5018 sayılı Kanun'un 29'uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ile 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun 10'uncu maddesinin; belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler için uygulanamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanun'un “Meclisin görev ve yetkileri” başlıklı 18'inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde ise; taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına karar vermenin belediye meclisinin görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesi sonucunda; belediyelerin, meclis kararı ile mülkiyetlerindeki taşınmazları asli görev ve hizmetlerde kullanmak üzere sadece kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebileceği, kamu kurum ve kuruluşları dışında dernek, vakıf ya da meslek kuruluşlarına taşınmaz tahsisi yapamayacağı anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede; mülkiyeti Belediyeye ait olan bir merkezde bulunan ofislerden 141'inin derneklere tahsis edildiği, merkeze ait tek bir sayaç bulunduğundan elektrik ve su faturalarının Belediye tarafından ödendiği tespit edilmiştir. Ayrıca 1 adet taşınmazın da 04.04.2022 tarih ve 181 sayılı Meclis Kararı ile bir derneğe tahsis edildiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında, derneklerle protokoller kapsamında herhangi bir dernek adına fatura ödeme işleminin yapılmadığı, Abdullah Sevimçok Sivil Toplum ve İnovasyon Merkezi'ne yerleşecek sivil toplum kuruluşlarının kura usulü ile seçildiği ve herhangi bir tahsis işleminin gerçekleşmediği ve bu kuruluşlarla ortak hizmet ve işbirliği protokolleri imzalandığı ifade edilmiştir. Ayrıca, merkezde bulunan ortak kullanım alanlarında su bağlantısının bulunduğu ancak büro olarak kullanılan bağımsız bölümlerde su bağlantısının olmadığı, bu bölümlerde kullanılan elektrik için sayaç takılma maliyetlerinin elektrik tüketim bedellerine kıyasla oldukça yüksek olduğu ve teknik sorunların bulunduğu gerekçesiyle, bu tür maliyetlerin topluca hesaplanarak ortak giderlere katılma payı olarak sivil toplum kuruluşlarından tahsil edildiği belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 75'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (d) bentlerinde, belediyelerin sivil toplum kuruluşları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilecekleri ifade edilmekle beraber taşınmaz tahsisi hakkında herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Aksine taşınmaz tahsisinin sadece kamu kurum ve kuruluşları arasında gerçekleştirilebileceği açıkça ifade edilmiştir. Abdullah Sevimçok Sivil Toplum ve İnovasyon Merkezi'nde bulunan sivil toplum kuruluşlarının kura ile yerleştirildiği ve tahsis işlemi yapılmadığı ifade edilmiş olsa da bu kuruluşlarla yapılan herhangi bir kira sözleşmesi bulunmamaktadır. Dolayısıyla taşınmazın bu şekilde kullanılması tahsis niteliği taşımaktadır.

Sonuç olarak; Belediyenin mülkiyetindeki taşınmazların derneklere ve vakıflara tahsis edilmesi mevzuata uygun olmadığından, bu tür tahsislerin sonlandırılması gerekmektedir.

BULGU 21: Belediyeye Ait Taşınmazların İşletme Haklarının Cüz'i Bir Bedel Karşılığında Spor Kulübüne Devredilmesi

Belediyeye ait 5 adet otopark ve 3 adet büfenin işletme haklarının spor kulübü derneğine, 1 adet otopark alanının işletme hakkının ise spor kulübüne ihale yapılmaksızın devredildiği görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde belediyelerin satım, kira, trampa ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi işlerinin bu Kanun'da yazılı hükümlere göre yürütüleceği düzenlenmiştir.

Aynı Kanun'un "İlkeler" başlıklı 2'nci maddesinde ise ihalelerde açıklık ve rekabetin sağlanmasının esas olduğu hüküm altına alınmıştır.

2886 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerinden de anlaşılacağı üzere belediyelerin gelir getirici nitelikteki işlerini, açıklık ve rekabet ilkelerini de sağlayacak şekilde 2886 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde ihale yoluyla yapmaları gerekmektedir.

Yapılan incelemede; 02.03.2022 tarih ve 130 sayılı Meclis Kararı'yla mülkiyeti Belediyeye ait 5 adet otopark ve otoparklar içerisinde yer alan 3 adet büfenin işletme haklarının, 2022 yılı için 60.000,00 TL kira bedeli karşılığında ihale yapılmaksızın spor kulübü derneğine devredildiği, 2023 yılında bu tutarın 103.386,00 TL, 2024 yılında 190.884,00 TL olarak belirlendiği; 1 adet otopark alanının işletme hakkının da 06.09.2024 tarihli ve 206 sayılı Meclis Kararı'yla ilk yıl 32.500,00 TL kira bedeli karşılığında ihale yapılmaksızın spor kulübüne devredildiği tespit edilmiştir.

Son yıllarda taşınmazlar üzerinde oluşan enflasyonist etki ile taşınmaz değerlerinin hızla yükselmesi kira bedellerinin artmasında bir etken oluşturmaktadır. Ayrıca kamu idarelerine ait taşınmazların 2886 sayılı Kanun'da yer alan usuller ile kiraya verilmesi rekabet ortamı oluşturacağından kira bedellerinin yükselmesini sağlayacaktır. Bu doğrultuda taşınmazların ihale yapılmaksızın devredilmesi rekabet ortamı sağlanmadığından Belediye açısından bir gelir kaybı oluşturacaktır.

Kamu İdaresinin cevabında; söz konusu otoparklar ve büfelerin spor kulübü ile spor kulübü derneğine kiraya verilmesinin, meclis kararlarına istinaden yapılan protokoller çerçevesinde gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Belediye tarafından, ilgili taşınmazların işletme hakkı devrinin 2886 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak ihale yoluyla yapılması gerekmektedir.

BULGU 22: Ön Ödeme İşlemlerinde Mevzuat Hükümlerine Uyulmaması

Belediye tarafından harcama yetkilisi mutemetlerine yapılan ödemelerin kredi olarak adlandırıldığı, bu sayede avans sınırının aşıldığı, ancak krediler için ilgili mevzuatta öngörülen usullere uyulmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Ön ödeme” başlıklı 35'inci maddesinin birinci fıkrasında; bu Kanun'a tabi idarelerde avans verilmesinin şartları belirtilmiş ve verilecek avansın üst sınırlarının Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu'nda gösterileceği hükme bağlanmıştır.

2024 yılı Merkezî Bütçe Kanunu'na ekli “Çeşitli Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Göre Bütçe Kanununda Gösterilmesi Gereken Parasal ve Diğer Sınırlara Ait- İ Cetveli”nde 5018 sayılı Kanun'un 35'inci maddesinde belirtilen ön ödeme için; yapım işleri ile mal ve hizmet alımları için illerde, kuruluş merkezlerinde, büyükşehir belediye sınırları içindeki ilçeler ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde 8.600,00 TL üst sınır belirlenmiştir.

21.01.2006 tarihli ve 26056 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in “Ön ödeme şekilleri ve uygulaması” başlıklı 5'inci maddesinde; ön ödeme, harcama yetkilisinin uygun görmesi ve karşılığı ödeneğin saklı tutulması kaydıyla; ilgili kanunlarında öngörülen haller ile gerçekleştirme işlemlerinin tamamlanması beklenilemeyecek ivedi veya zorunlu giderler için avans verilmek veya kredi açılmak suretiyle yapılabileceği belirtilerek kredinin, mutemetler adına banka veya aynı idareye hizmet veren muhasebe birimi nezdinde açtırılabileceği ve mutemetlerin imza örneğinin nezdinde kredi açılan banka veya muhasebe birimine gönderileceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu Yönetmelik'in “Açılan kredilerin ilgililere ödenmesi” başlıklı 8'inci maddesinde ise, nezdinde mutemet adına kredi açılan banka veya muhasebe biriminin, mutemedin vereceği kredi ödeme talimatında gösterilen yere veya alacaklıya doğrudan ödeme yapacağı ifade edilmiştir.

Muhasebat Genel Müdürlüğünün 55 Sıra Numaralı Genel Tebliği'nin “Ön ödeme uygulaması” başlıklı 5'inci maddesine göre; ön ödeme, harcama yetkilisi mutemetlerine avans verilmesi ile 8/12/2016 tarihli ve 29912 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği’nde belirtilen kamu sermayeli banka, Posta ve Telgraf Teşkilatı AŞ (PTT) veya muhasebe birimi nezdinde kredi açılması suretiyle yapılabilir. Yine aynı maddede harcama yetkilisi tarafından kredi şeklinde ön ödeme yapılması uygun görülen giderler ile avans sınırlarını aşan giderler için banka, PTT veya muhasebe birimi nezdinde kredi açılabileceği ve kredi mutemede nakden verilmeyeceği veya mutemedin şahsi hesabına aktarılmayacağı hüküm altına alınmış ve harcama yetkilisi mutemedince, mal veya hizmet satın alınan kişi veya kuruluşa ödeme yapılmak üzere, adına kredi açılan banka, PTT veya muhasebe birimine hitaben Kredi Ödeme Talimatı düzenlenip, Banka, PTT veya muhasebe birimince, kredi ödeme talimatında belirtilen tutarın hak sahibine ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Bununla birlikte Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 160 İş Avans ve Krediler Hesabına ilişkin “Hesaba ilişkin işlemler” başlıklı 125'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde; mutemetler için tespit olunan avans sınırlarını aşan giderler için, yeterli ödeneği bulunmak koşulu ile dairesinin göstereceği lüzum üzerine mutemetler adına herhangi bir banka veya muhasebe birimi nezdinde kredi açtırılabileceği, açılacak krediler için dairesince düzenlenecek “muhasebe işlem fişi” ne; yapılacak hizmetin niteliği, açılması istenilen kredinin tutarı, bütçe tertibi, hangi banka nezdinde ve kimin adına açılacağına ilişkin açıklamalar ile mutemedin tatbik imzasını gösterir dairesince onaylı iki adet sirküler bağlanarak muhasebe yetkilisine verileceği ifade edilmiştir. Aynı maddenin devamında ise işin niteliğine, toplu veya ayrıntılı oluşuna göre mutemede imza karşılığında yeteri kadar kredi ödeme emrinin verileceği, verilen kredi ödeme emrinin yaprak sayısı ile numaraları, nezdinde kredi açılan bankaya bildirileceği ve mutemedin imza sirkülerinden biri gönderileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinde özetle; büyükşehir belediye sınırları içindeki ilçeler ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde avans üst sınırının 8.600,00 TL olduğu, bu sınırı aşan giderler için kredi verilebileceği, söz konusu kredinin mutemetler adına banka, PTT veya muhasebe birimi nezdinde açtırılabileceği, kredinin mutemede nakden verilmeyeceği veya mutemedin şahsi hesabına aktarılmayacağı, harcama yetkilisi mutemedince, mal veya hizmet satın alınan kişi veya kuruluşa ödeme yapılmak üzere, adına kredi açılan banka, PTT veya muhasebe birimine hitaben “kredi ödeme talimatı” düzenleneceği ve banka, PTT veya muhasebe birimince kredi ödeme talimatında belirtilen tutarın hak sahibine ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Yapılan incelemede; 2024 yılı içerisinde gerçekleşen 36 adet avans işleminde avans üst sınırına uyulmadığı, bu avanslar için harcama yetkilisi mutemetleri adına banka, PTT veya muhasebe birimi nezdinde kredi açılmadığı, onun yerine avanslarda olduğu gibi doğrudan mutemete ödeme yapıldığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla söz konusu ödemeler kredi olarak adlandırılarak hem 1 aylık mahsup süresi yerine 3 aylık mahsup süresine tabi tutulmuş hem de avans sınırı aşılmıştır.

Avans sınırını aşan giderler için harcama yetkilisi mutemeti adına banka, PTT veya muhasebe birimi nezdinde kredi açılmalı, doğrudan mutemede ödeme yapılmamalı, mal veya hizmet alındıkça mutemetlerce kredi ödeme emri düzenlemeli ve nezdinde kredi açılan birim tarafından kredi ödeme talimatında belirtilen tutar doğrudan hak sahibine ödenmelidir. Ayrıca adına kredi açılan mutemetin, krediden kendi adına kredi ödeme emri düzenleyip para alamayacağı hususu muhasebe yetkilisi tarafından nezdinde kredi açılan bankaya bir yazı ile bildirilmelidir.

Kamu İdaresinin cevabında; bundan sonraki süreçte bulguda belirtilen mevzuat hükümlerine uygun şekilde işlem tesis edilmesinin sağlanacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, kredi şeklinde yapılacak ön ödemeler için ilgili mevzuatta belirtilen usul ve esaslara uyulması gerekmektedir.

BULGU 23: Bankalar Aracılığıyla Gerçekleştirilen Tahsilatların Mevzuatta Öngörülen Sürede Hesaba Aktarılmaması

Belediye tarafından bankalar aracılığıyla (banka kartı/nakit ve kredi kartı) gerçekleştirilen tahsilat tutarlarının, mevzuatta öngörülen süreleri aşarak Belediye hesaplarına aktarıldığı görülmüştür.

08.03.2019 tarih ve 30708 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'nin “Uygulama ve kullanılacak araçlar” başlıklı 5'inci maddesinin üçüncü fıkrasında; ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşlarının, kamu kurumları adına tahsil ettikleri tutarları anlaşma yaptıkları yurt içinde yerleşik bankalarda ilgili kamu kurumu adına açılacak hesaplara işlem yapılan gün içerisinde aktarmak zorunda oldukları, tahsilat tutarlarının özel kanunların verdiği yetki kapsamında yapılan düzenlemelerde yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla takip eden iş günü içinde, yurt içinde yerleşik tüm bankalar aracılığıyla kredi kartları ile yapılan tahsilatın ise azami 20 gün içerisinde ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; banka ile yapılan protokolde tahsilatların Belediye hesaplarına aktarma süreleri; elektronik yöntemle yapılan tahsilatlarda tahsilatı izleyen 1 iş günü, banko önü tahsilatlarda tahsilatı izleyen 4 iş günü olarak belirlendiği görülmüş olup ilgili hesapların incelenmesi sonucunda tahsilatların 4 ila 7 gün içinde Belediye hesaplarına aktarıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca kredi kartı tahsilatlarından toplanan tutarların kamu bankası tarafından tahsilatı takip eden 35'inci günün sonunda blokesinin kaldırılarak İdarenin kullanımına açıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında; bundan sonraki süreçte bulguda belirtilen mevzuat hükümleri dikkate alınarak işlem tesis edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; bankalar aracılığıyla yapılan tahsilatların Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'nde belirtilen süreler içerisinde Belediye hesaplarına aktarılması gerekmektedir.

BULGU 24: Ticari Nitelikli İşlemlerde KDV Hesaplarının Kullanılmaması

Belediyenin ticari nitelikteki sosyal tesis ve çocuk bakımevi işletmelerine ilişkin kayıtlarda katma değer vergisi hesaplarının kullanılmadığı görülmüştür.

Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği'nin "B. Verginin Konusu ile İlgili Çeşitli Hususlar" bölümünde; genel olarak 3065 sayılı Kanunun (1/3-g) maddesinde sayılan; genel bütçeye dâhil idareler, özel bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, dernek ve vakıflar ile her türlü mesleki kuruluşların ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyet kapsamına girmeyen, kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetlerin vergiye tabi olmayacağı belirtilmiştir. Yine ilgili bölümün devamında yukarıda sayılan kuruluşlara ait veya tabi olan veya bunlar tarafından kurulan ve işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların, iktisadi işletme olarak mütalaa edileceği bunların ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyetlerinin vergiye tabi tutulacağı ve bu çerçevede belediyelere bağlı otobüs, havagazı, su, elektrik, mezbaha, soğuk hava deposu vb. işletmeler ile döner sermayeli kuruluşların, istisna kapsamına girmeyen faaliyetleri dolayısıyla vergiye tabi olacağı hüküm altına alınmıştır.

Diğer yandan, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin; 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 153'üncü maddesinde; ilgili hesabın mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran katma değer vergisinin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Yine aynı maddenin devamında mahalli idarelerin, bir bedel karşılığı satmak

üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları katma değer vergisini indirim konusu yapacağı bunun dışında kurumun satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen katma değer vergisinin indirim konusu yapılmayacağı bu tutarların ilgili gider hesabı veya varlık hesabına yapılacak muhasebe kaydında maliyet bedeline ilave edileceği düzenlenmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 293'üncü maddesinde; ilgili hesabın, teslim edilen mal veya ifa edilen hizmetler üzerinden hesaplanan katma değer vergisi tutarları ile bu tutarlardan mahsup edilen ve ödenen tutarların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre, belediyelerin ayrı bir işletme olarak yürüttüğü faaliyetler, istisna düzenlemeleri dışında, doğrudan KDV'nin konusuna girmektedir. Diğer yandan, ayrı bir işletme şeklinde olmasa da, Belediyenin kendi bütçesi içinde yürüttüğü ticari, sınai, zirai faaliyetler de bu kapsamdadır.

Belediyenin gelir elde ettiği ve harcama yaptığı sosyal tesis ve çocuk bakımevi işletmeleri bulunmakta olup, bu işletmeler için yapılan her harcama ticari nitelik taşımaktadır. Söz konusu işletmeler Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği uyarınca münhasıran ilgili kurum ve kuruluş mensuplarına hitap etmemeleri sebebiyle istisna kapsamına girmemektedir. Dolayısıyla bu işletmeler bünyesinde yapılan işlemler KDV mükellefiyeti doğurmaktadır.

KDV hesaplarının kullanılmaması; Belediyenin mal ve hizmet satın alınması nedeniyle satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran katma değer vergisinin indirim konusu yapılamamasına; mal ve hizmetin satılması sırasında alıcılar tarafından ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından hesaplanan katma değer vergisine konu olan işlemler için KDV hesaplanmamasına neden olmaktadır.

Yapılan incelemede; 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına kaydedilmesi gereken tutarların 630 Giderler Hesabına ya da ilgili varlık hesaplarına; 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına kaydedilmesi gereken tutarların ise 600 Gelirler Hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında, konuyla ilgili gerekli muhasebe kayıtlarının yapılacağı belirtilmiştir.

Belediyenin işletme faaliyetleri kapsamında ortaya çıkan gelir ve giderlerine ait KDV'lerin ilgili hesaplarında muhasebeleştirilmemesine bağlı olarak; 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı, 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı, 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı, 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı, 630 Giderler Hesabı, 600 Gelirler Hesabı ile ilgili varlıklar hesabında hatalı bilgi oluşmaktadır. Söz konusu işlemlere ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

BULGU 25: Şirket Personeli Dahil Personel Giderlerinin Mevzuatta Belirlenen Sınırın Üzerinde Olması

Belediyenin, şirket personeli de dahil olmak üzere, yıllık toplam personel giderlerinin yasal sınırı geçtiği görülmüştür.

28.04.2018 tarihli ve 30405 sayılı Resmi Gazete yayımlanan İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar'ın "Personel giderlerinin toplam giderler içindeki payına ilişkin üst sınır" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasında; idarelerin şirket personeli de dahil yıllık toplam personel giderlerinin, idarenin gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri toplamının her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 298'inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması sonucu bulunacak miktarın yüzde kırkını aşamayacağı; bu oranın büyükşehir belediyelerinde yüzde otuz olarak uygulanacağı; yıl içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın meydana gelmesi sonucunda personel giderlerinin söz konusu oranları aşması durumunda, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar idare şirketlerine yeni personel alımı yapılamayacağı ifade edilmiştir. Aynı maddenin 3'üncü fıkrasında ise birinci fıkrada belirlenen oranı aşan idareler tarafından Bakanlıktan (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı) izin alınmaksızın şirketlerine işçi alımı yapılamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda anılan mevzuat hükümleri doğrultusunda Muratpaşa Belediyesinin 2024 yılı personel giderlerinin yasal sınırına ilişkin hesaplama aşağıdaki tabloda detaylı olarak sunulmuştur.

Tablo 11: 2024 Yılı Personel Giderlerine İlişkin Yasal Sınır Hesaplaması

2023 Yılı Kesinleşmiş Bütçe Geliri Tutarı (TL) (A)	Yeniden Değerleme Oranı (B)	Yeniden Değerleme Oranı ile Hesaplanan Tutar (TL) (C) [C=A*(A*B/100)]	2024 Yılı Personel Gideri Yasal Sınırı (TL) (D) (D=C*40/100)	Belediye Personeline Ödenen Net Maaş (TL) (E)	Şirket Personeline Ödenen Net Maaş (TL) (F)	Hesaplamaya Esas Toplam Personel Gideri Tutarı (TL) (G) (G=E+F)	Hesaplamaya Esas Toplam Personel Gideri Tutarının Yeniden Değerleme Oranı ile Hesaplanan Tutarı (%) (H) [H=(G/C)*100]
1.453.756.830,51	%58,46	2.303.623.073,63	921.449.229,45	319.096.231,88	846.342.411,47	1.165.438.643,35	50,59

Yukarıda yer alan tabloda da görüleceği üzere, Belediyenin 2024 yılı şirket personeli de dahil yıllık toplam personel giderleri 1.165.438.643,35 TL olarak gerçekleşmiş ve bu tutar 2023 yılı bütçe gelirleri toplamının 2024 yılı için ön görülen yeniden değerlendirme oranında artırılması sonucu bulunan 2.303.623.073,63 TL'nin yüzde 50,59'una tekabül ederek personel giderleri için öngörülen yasal sınırı aşmıştır. Ayrıca Belediye tarafından personel giderleri için yasal sınır 2024 yılının Ekim ayında geçilmesine rağmen, Kasım ve Aralık aylarında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından gerekli izinler alınmaksızın toplamda 69 adet personelin Belediye şirketinde işe başlatıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresinin cevabında; ilçe nüfusunun son yıllarda hızla arttığı, hizmetlerin kesintisiz sağlanması, vatandaşlara daha etkili hizmet sunulabilmesi, istifa eden veya emekli olan personelin yerine ve açılan yeni işletme ve birimlerin personel ihtiyacını karşılamak amacıyla personel istihdamı yapıldığı; yıllık toplam personel giderlerinin yasal sınırın altına düşünceye kadar personel alımı yapılmaması için gerekli tedbirler alınacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Belediyenin şirket personeli de dahil olmak üzere yıllık toplam personel giderlerinin yasal sınırı geçmesi nedeniyle; cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri yasal sınırın altına ininceye kadar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından gerekli izinler alınmadan Belediye şirketlerine yeni personel alımı yapılmaması gerekmektedir.

BULGU 26: Sahipsiz Sokak Hayvanları İçin Barınak Yapılmaması

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu kapsamında toplanması zorunlu olan başıboş sokak köpeklerinin toplanmadığı, sahipsiz sokak hayvanları için yeterince barınak yapılmadığı, şehir merkezinde bir kısmı sürü halinde olmak üzere çok sayıda başıboş sokak köpeğinin bulunduğu tespit edilmiştir.

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanun'un 6'ncı maddesinin dördüncü fıkrasına göre; sahipsiz veya güçten düşmüş hayvanların en hızlı şekilde yerel yönetimlerce kurulan veya izin verilen hayvan bakımevlerine götürülmesi zorunludur, bu hayvanların öncelikle söz konusu merkezlerde oluşturulacak müşahede yerlerinde tutulması sağlanmalı, bakımevlerine alınan

hayvanlar Tarım ve Orman Bakanlığı veri sistemine kaydedilmeli ve rehabilite edilen köpekler, sahiplendirilinceye kadar hayvan bakımevlerinde barındırılmalıdır.

Aynı Kanun'un 7527 sayılı Kanun ile değişik "Yerel yönetimlerin sorumluluğu" başlıklı Ek 1'inci maddesine göre ise, büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu yirmi beş bini aşan belediyeler, sahipsiz veya güçten düşmüş ya da tehlike arz eden hayvanların korunması ve sahiplendirilinceye kadar bakımının yapılması ile rehabilitasyonunun sağlanması amacıyla hayvan bakımevleri kurmalı; sahipsiz veya güçten düşmüş ya da tehlike arz eden hayvanların, ilgili belediyeler tarafından hayvan bakımevine götürülmelidir; bakımevlerine alınan hayvanlar Bakanlık veri sistemine kaydedilmeli ve rehabilite edilen köpekler, sahiplendirilinceye kadar hayvan bakımevlerinde barındırılmalıdır.

Bu hükümlere göre büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu 25.000'i aşan belediyeler, sorumluluk sınırları içerisindeki sahipsiz başıboş sokak köpekleri başta olmak üzere, insan ve toplum sağlığını tehdit eden sahipsiz hayvanları toplamak ve bunları sahiplendirinceye kadar kurmuş oldukları hayvan bakım evlerinde bakmakla yükümlüdürler.

Yapılan incelemede, Belediye tarafından sahipsiz sokak hayvanlarının toplanması için yeterince hayvan bakımevi ve barınak yapılmadığı, başıboş sokak köpeklerinin toplanmadığı, sokaklarda bir kısmı sürü halinde olmak üzere birçok başıboş köpeğin dolaştığı ve bunlara ilişkin olarak mevzuat hükümleri çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmadığı tespit edilmiştir.

Söz konusu bu durum, 5199 sayılı Kanun hükümlerine açıkça aykırılık teşkil etmekle birlikte, özellikle başıboş sokak köpeklerinin sebep olabileceği saldırılar nedeniyle insan ve toplum sağlığını tehdit etmekte ve Belediyeye karşı tazminat davası açılması riskini de barındırmaktadır.

Kamu İdaresinin cevabında; yukarıda belirtilen kanun hükümleri ve İl Hayvanları Koruma Kurulu kararları doğrultusunda işlemler yapıldığı, öncelikli olarak saldırgan olduğu gözlenen köpekler ile güçten düşmüş ve hasta hayvanların toplanarak, sahiplendirilinceye kadar bakımevine yerleştirildiği, mevcut barınak kapasitelerinin tüm hayvanları barındırmaya yeterli olmadığı, 5199 sayılı Kanun'un Geçici 4'üncü maddesi çerçevesinde tüm belediyelere, koşullarını iyileştirmeleri ve kapasitelerini artırmaları için 31.12.2028 tarihine kadar süre verildiği, barınak kapasitesinin artırımı için yer tahsisıyla ilgili Bakanlığa başvuruda bulunulduğu, gerekli bütçenin ayrıldığı ve proje çalışmalarına başlandığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; insan ve toplum sağlığını korumak, Belediyenin karşı karşıya gelebileceği ekonomik yüklerden korunmak ve hukuk devleti olmanın gereği olarak mevcut kanuni düzenlemelerin emredici hükümlerine uygun olarak hareket ederek başıboş sokak hayvanlarının toplanması ve sahiplendirilinceye kadar hayvan bakımevlerinde barındırılması için gerekli çalışmaların tamamlanması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Belediye Başkan Yardımcılığından Müdür Kadrosuna Atama Usulünün Mutad Hale Gelmesi	2023	Yerine Getirilmedi	"Belediye Başkan Yardımcılığından Müdür Kadrosuna Atama Usulünün Mutad Hale Gelmesi" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.
Kamu İdaresinin Ticari Nitelikli İşlemlerinde KDV Hesaplarının Kullanılmaması	2023	Yerine Getirilmedi	"Ticari Nitelikli İşlemlerde KDV Hesaplarının Kullanılmaması" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.
Kamu İdaresi Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Dernek ve Vakıflara Tahsis Edilmesi ve Elektrik ve Su Faturalarının Belediye Bütçesinden Karşılanması	2023	Yerine Getirilmedi	"Derneklere ve Vakıflara Taşınmaz Tahsis Edilmesi ve Bu Taşınmazlara Ait Elektrik ve Su Faturalarının Belediye Bütçesinden Karşılanması" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.
Belediye Gelir Kalemlerinden Bazılarına İlişkin Tahakkuk Tahsilat Oranlarının Düşük Olması	2023	Yerine Getirilmedi	"Belediye Gelir Kalemlerinden Bazılarına İlişkin Tahsilat Tahakkuk Oranlarının Düşük Olması" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.
Ön Ödeme İşlemlerinde Mevzuat Hükümlerine Uyulmaması	2023	Yerine Getirilmedi	"Ön Ödeme İşlemlerinde Mevzuat Hükümlerine Uyulmaması" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.
Kamu İdaresine Ait Taşınmazların İşletme Haklarının Cüz'i Bir Bedel Karşılığında Spor Kulübüne Devredilmesi	2023	Yerine Getirilmedi	"Belediyeye Ait Taşınmazların İşletme Haklarının Cüz'i Bir Bedel Karşılığında Spor Kulübüne Devredilmesi" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.
Belediye Adına Tescil Edilmiş Taşıtlar ile Belediyenin Envanter Kayıtlarında Yer Alan Taşıtlar Arasında Uyumsuzluk Olması	2023	Yerine Getirilmedi	"Belediye Adına Tescil Edilmiş Taşıtlar ile Belediyenin Envanter Kayıtlarında Yer Alan Taşıtlar Arasında Uyumsuzluk Olması" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.
Ekonomik Değer Taşıyan Bazı Bilgisayar Yazılımları ve Lisansların Haklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi	2023	Yerine Getirilmedi	"Ekonomik Değer Taşıyan Bazı Bilgisayar Yazılımları ve Lisansların Haklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.
İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunan İşyerlerinin Bulunması	2023	Kısmen Yerine Getirildi	"İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunan İşyerlerinin Bulunması" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.

Kamulaştırılan Yerlerle İlgili Emlak Vergisi Takibinin Yapılmaması	2023	Yerine Getirilmedi	"Kamulaştırılan Yerlerle İlgili Emlak Vergisinin Tapu Müdürlüğü Nezdinde Takibinin Yapılmaması" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.
Belediyenin veya Devletin Hüküm ve Tasarrufu Altında Olan Yerler ile Sit Alanlarının İşletmeler Tarafından İşgal Edilmesi	2023	Kısmen Yerine Getirildi	"Belediyenin Gecekondu Kanunu'nda Sayılan Görevlerini Yerine Getirmemesi" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.
Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal Alımlarında, Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması	2023	Yerine Getirilmedi	"Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal Alımlarında, Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.
Bankalar Aracılığıyla Gerçekleştirilen Tahsilatların Mevzuatta Öngörülen Sürede Hesaba Aktarılmaması	2023	Yerine Getirilmedi	"Bankalar Aracılığıyla Gerçekleştirilen Tahsilatların Mevzuatta Öngörülen Sürede Hesaba Aktarılmaması" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.
Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması	2023	Yerine Getirilmedi	"Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.
Taşınır Kayıt ve İşlemlerinde Hatalı Uygulamaların Olması	2023	Yerine Getirilmedi	"Taşınır Kayıt ve İşlemlerinde Hatalı Uygulamaların Olması" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.
Kamu İdaresine Karşı Açılan Kamulaştırmasız El Atma Davaları Sonucunda Kesinleşmiş Mahkeme İlamlarına İlişkin Tazminatların Muhasebeleştirilmemesi	2023	Yerine Getirilmedi	"Kesinleşmiş Mahkeme İlamlarına İlişkin Ödenecek Tazminatlar ve Yargılama Giderlerinin Muhasebeleştirilmemesi" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.
Belediye Alacaklarının Zamanaşımına Uğratılması	2023	Kısmen Yerine Getirildi	"Belediye Alacaklarının Zamanaşımına Uğratılması" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.
İlanen Tebliğe İlişkin Hatalı Uygulamalar Bulunması	2023	Kısmen Yerine Getirildi	"İlanen Tebliğe İlişkin Hatalı Uygulamalar Bulunması" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.
Amme Alacağı Kapsamındaki Kurum Gelirlerine İlişkin Takip ve Tahsilat Süreçlerinin Etkin Olarak İşletilmemesi	2023	Kısmen Yerine Getirildi	"Kamu Alacağı Kapsamındaki Kurum Gelirlerine İlişkin Takip ve Tahsilat Süreçlerinin Etkin Olarak İşletilmemesi" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.
İdarenin Ambalaj ve Tekstil Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi İmtiyaz Hakkının İhalesiz Olarak Devredilmesi	2023	Yerine Getirilmedi	"Ambalaj ve Tekstil Atıklarının Toplanması ve Değerlendirilmesi İmtiyaz Hakkının İhalesiz Olarak Devredilmesi" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.
Belediye Sınırları İçerisinde Yıkım Kararı Alınıp Yıkılamayan	2023	Kısmen Yerine Getirildi	"Belediye Sınırları İçerisinde Yıkım Kararı Alınıp Yıkılamayan Ruhsatsız veya Ruhsat Eklerine

İmara Aykırı ve Kaçak Yapıların Bulunması			Aykırı Yapıların Bulunması" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.
Kanun Gereğince Kadınlar ve Çocuklar İçin Açılması Zorunlu Konukevlerinin Açılmaması	2023	Yerine Getirilmedi	"Kanun Gereğince Kadınlar ve Çocuklar İçin Açılması Zorunlu Konukevlerinin Açılmaması" başlığıyla bulgu konusu yapılmıştır.